БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ, ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 59 (2350). | 24 март якшанба 1963 йил. | Баҳоси 2 тийин.

АГРОНОМЛИК КАСБИНИ ҚАДРЛАЙЛИК

Агроном — экиннинг табиби. Бу гап бежиз айтилмаган. У қишлоқда ҳосилнинг тақдири учун колхоз раиси ёки совхоз директори билан, бригадирлар билан баб-баравар жавоб берадиган одам. Врач одамларнинг соғлиги тўғрисида, инженер машиналарнинг нуқсонсиз ишлаши тўғрисида қайғурса, ишбилармон агроном ўсимликларнинг яхши ривожланиши, кам меҳнат сарфлаб, юқори ҳосил кўтариш ҳақида қайғиради. Агар экин бирор касалликка чалиниб қолгудек бўлса уни дарҳол даволашга ошиқади. Ўсимликнинг суви-дан, озиғидан, парваришидан кўз-қулоқ бўлиб туради. Ориятли агроном доимо «халқимиз дастурхони ноз-неъматларга бой бўлсин, деҳқоннинг хирмони баракали бўлсин» деган иштиёқ билан яшайди. Жонажон Ватанимиз омборлари йил сайин пахта билан, каноп билан, ширин-шакар мева-чевалар билан, пилла билан бойимоқда. Ана шу маҳсулотларни ҳозирнозир қилишда агрономнинг хизмати беқиёс катта.

Қайси хўжаликда фан ютуқлари, илғор тажрибалар билан қуролланган агроном ишласа, қаттиқ агрономия интизоми ўрнатилган бўлса, ўша хўжаликда иш доимо олдинга босади, кўтарилган хирмон баракали бўлади. Қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрущев партиянинг тарихий XXII съездида «ЖУДА ҚАТТИҚ АГРОНОМИЯ ИНТИЗОМИНИ ЎРНАТИШ, ЗАВОДДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТЕХНОЛОГИЯСИ ПРОЦЕССИ ҚАНЧАЛИК МАЖБУРИЙ БЎЛСА, АГРОТЕХНИКА ТАДБИРЛАРИ КОМПЛЕКСИ ҲАМ ШУНЧАЛИК МАЖБУРИЙ БЎЛИШИГА, САНОАТДА ИНЖЕНЕР ҚАНДАЙ РОЛЬ ЎЙНАСА, КОЛХОЗ-СОВХОЗЛАРДА АГРОНОМ ҲАМ ХУДДИ ШУНДАЙ РОЛЬ ЎЙНАШИГА ЭРИШИШ МУҲИМДИР» деганида ана шуни назарда тутган эди.

Ўртоқ Хрущевнинг бу муҳим кўрсатмасига амал қилаётган колхоз-совхозлар йил сайин янги-янги марраларга эришмоқдалар Мана мисол учун бизнинг колхозимизни олиб кўрайлик. Бизда агрономия интизомига қаттиқ риоя қилинади. Агрономни хўжалик раҳбарлари ҳам, деҳқонлар ҳам жуда ҳурмат қилишади. Раис, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Ортиқовни «дипломсиз агроном» деса бўлади. У институтнинг агрономия факультетини битирмаган. Лекин кези келганда ҳар қандай агрономни ҳам мот қилиб қўяолади. Шундай бўлса ҳам у мутахассислар билан, хусусан агроном билан маслаҳатлашмасдан бир иш қилмайди.

Яқинда раисимиз Абдулла ака мени чақириб олди-да, бундай деди: «ўғлим, 30 гектар ерга сули экмоқчимиз, шунга нўхатни қўшиб эксак қандай бўларкин, сен нима дейсан?» Мен бироз ўйлаб турдим-да, кейин «жуда яхши бўлади, сулига фақат нўхатнигина эмас, бедани ҳам қўшиб эксак ҳар гектар ердан олинадиган озуқа бирлиги ортади. Нўхат билан сули ҳосилини йиғиштириб олганимиздан кейин бедадан бир неча марта ҳосил олишимиз мумкин бўлади» дедим. Бу гапим раисга маъқул тушди. Ўша 30 гектарлик майдонга учта экинни бирга қўшиб экдик. Бу, шубҳасиз, яхши натижа беради.

Бу айтганим дарёдан бир томчидир. Хўжалигимизда ҳамма ишлар ҳам ўзаро маслаҳат асосида, фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасига суянган ҳолда бажарилади. Колхозимизда суяги деҳқончиликда қотган уста, тажрибали пахтакорлар жуда кўп. Бригадирлардан Исмоил ака Иноғомов, Анорқул ака Абдуллаев, Мирзаахмад ака Ҳожимуродов кабилар ана шундай кишилардандир. Бундан ташқари бир қанча бой тажрибали пенсионер отахонларимиз бор. Биз улардан ҳамма вақт маслаҳатлар сўраб турамиз. «Қари билганни пари билмас» деганларидай улар берган маслаҳатлар умумий ишимизга доимо ижобий таъсир кўрсатаяпти. Гапнинг лўндасини айтганда, хўжалигимизда ишнинг кўзини билиб иш юритилаётганлиги учун ҳам хоҳ деҳқончилик, хоҳ чорвачилик соҳасида бўлсин йил сайин янги-янги марралар қўлга киритилмоқда.

Афсуски, областимизнинг айрим колхоз-совхозларида ўртоқ Хрущевнинг агротехника тадбирларини амалга ошириш юзасидан берган доно кўрсатмаларига тўла амал қилинмаяпти. Агрономнинг ролини ошириш, унга етарли имкониятлар яратиб бериш, яхширок ишлашга қизиқтириш, қаттиқ агрономия интизомини ўрнатиш масалалари унутиб қўйилаяпти. Айрим колхоз раислари агрономларни менсимайдилар, уларнинг гапини гап ўрнида кўрмайдилар. Натижада ўша колхозда агрономия қоидаларига риоя қилинмайди, ҳосилдорлик ошиш ўрнига камайиб кетаверади.

Кўнгил деган нарса жуда нозик бўлади. Кишининг кўнглини олиш осон эмас. Агар одам маънавий жиҳатдан рағбатлантирилса, у ўн чандон хурсанд бўлиб кетади, янада унумлироқ ишлашга ҳаракат қилади. Кўпчилик агрономларимиз жон куйдириб ишлашади. Аммо уларни маънавий жиҳатдан рағбатлантиришмайди, кўнглини совутиб қўйишади. Бундай қилиш яхши эмас.

Қолоқликнинг сабаби фақат агрономларга бўлган муносабатнинг ёмонлигига боғлиқ эмас, балки агрономларнинг ўзига ҳам боғлиқдир. Агроном бор — қишин-ёзин жон куйдириб ишлайди, эринмасдан дала-дала юради, деҳқонларга қўлидан келган ёрдамини аямайди. Агроном бор — қўлини совуқ сувга ургиси келмайди, дала айланишга эринади. Ахир бу ўз касбини хўрлаш эмасми?! Давлат агрономни агроном қиламан дегунча озмунча пул, озмунча маблағ сарфлаганми. Мактаб партасидан келган ёш йигитга агрономлик касбини ўргатаман дегунча институт ўқитувчилари озмунча жон куйдиришганми. Шу юксак ишончни оқлаш ҳар бир агроном учун ҳам қарз, ҳам фарздир.

Агроном ўртоқлар! Гапимнинг пировардида сизларга мурожаат қиламан. Мана чигит экишга ҳам саноқли кунлар қолди. Уруғни вақтида, сифатли экиб олсак марра бизники! Колхоз-совхозларда қаттиқ агрономия интизомини ўрнатайлик. Шаҳарда инженер қандай роль ўйнаса, қишлоқда биз ҳам шундай роль ўйнайлик. Дала ишлари юксак агротехника қоидалари ва илғорлар тажрибаси асосида пухта бажарилишига эришайлик. Кўтарилган хирмон — бизнинг ишимизга берилган баҳодир. Шу баҳонинг аъло бўлиши учун курашайлик!

Зокир УМАРОВ,
Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленинизм» таянч-намуна хўжалигининг бош агрономи.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг 1963 йил 23 мартдаги мажлислари тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

23 мартда республика Олий Советининг мажлислар залида олтинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессияси ўз ишини давом эттирди.

Эрталаб соат 10 да Олий Советнинг учинчи мажлиси бошланди. Тасдиқланган кун тартибига биноан, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари депутат **С. Азимов**нинг «Республика аҳолисига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги доклади тингланди.

Докладни муҳокама қилишда депутатлардан **Р. Нишонов** (Тошкент шаҳар Полиграфия сайлов округи). **М. Умбетов** (Сирдарё область, Қўнғирот сайлов округи), Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг раиси **Е. Айтмуратов,** депутатлардан **М. Йўлдошева** (Андижон область, Олтинкўл сайлов округи), **М. Мирзаахмедов** (Бухоро область, Когон шаҳар сайлов округи). **Г. Ҳайдарова** (Тошкент область, Сельмаш сайлов округи) қатнашдилар.

Кундуз соат 3 да Олий Советнинг мажлислар залида Ўзбекистон ССР Олий Советининг тўртинчи мажлиси очилди. Мажлисда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари депутат **С. Азимов** докладини муҳокама қилиш давом эттирилди. Музокараларда «Ўзбекбирлашув» правлениесининг раиси **Н. И. Супотницкий,** депутатлардан **М. Й. Йўлдошева,** (Андижон ообласть, Гулбоғ сайлов округи). **С. Муҳамедов** (Андижон область, Мустаҳкам сайлов округи). **К. С. Поспелов** (Тошкент шаҳар. Октябрь сайлов округи), Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бош бошқармасининг бошлиғи **В. Ф. Барабаш** сўзга чиқдилар.

Музокаралар тамом бўлганидан кейин **С. Азимов** якунловчи нутқ сўзлади. Олий Совет «Республика аҳолисига маданий- маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида» бир овоздан қарор қабул қилди.

Сўнгра сессия кун тартибидаги навбатдаги масалани — «Ўзбекистон ССР Гражданлик ва Гражданлик процессуал Кодексларини тасдиқлаш тўғрисида»ги масалани муҳокама қилишга ўтди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Юридик комиссиянинг раиси **Х. Сулаймонова** доклади ва Ўзбекистон ССР Олий Совети қонун лойиҳаларини тайёрлаш Доимий комиссия раиси **А. А. Хўжаев**нинг қўшимча доклади тингланди.

Бу масала юзасидан музокараларда депутатлардан **А. Умаров** (Самарқанд область. Ленин сайлов округи), **М. Махсумов** (Тошкент область, Пушкин сайлов округи). **Р. Абдуллаева** (Самарқанд область, Қўйтош сайлов округи). **Д. Ешимбетов** (Қорақалпоғистон АССР Таҳиатош сайлов округи). **Т. А. Жалилов** (Қорақалпоғистон АССР Шуманай сайлов округи) сўзга чиқдилар.

Олий Совет Ўзбекистон ССР Гражданлик ва Гражданлик процессуал Кодексларини тасдиқлаш тўғрисидаги Қонунларни бир овоздан қабул қилади.

Олий Советнинг якунловчи мажлисида сессия қатнашчилари томонидан қизғин кутиб олинган КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари депутат **Ш. Р. Рашидов** нутқ сўзлади.

Сессия қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, СССР Министрлар Советига, ўртоқ Н. С. Хрушчевга баланд руҳ билан табрикнома қабул қилиб, унда Совет Ўзбекистонининг барча меҳнаткашлари номидан совет пахтачилигини, республика экономикаси ва маданиятини янада ривожлантириш учун ғоят катта ёрдам бераётган ва ғамхўрлик кўрсатаётган партия ва ҳукуматга чуқур миннатдорчилик ва самимий ташаккур туйғуларини изҳор қилдилар.

Шу билан олтинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессияси ўз ишини тамомлади.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг ҚОНУНИ

УЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ГРАЖДАНЛИК КОДЕКСИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1-модда, Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Гражданлик кодекси тасдиқлансин ва у 1964 йил 1 январдан бошлаб амалга киритилсин.

2-модда. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Гражданлик кодексини амалга киритиш тартибини белгилаб чиқиш ва Ўзбекистон ССР қонунларини шу Кодексга мувофиқлаштириш топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1963 йил 23 март.
Тошкент шаҳри.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг ҚОНУНИ

УЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ГРАЖДАНЛИК ПРОЦЕССУАЛ КОДЕКСИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади.**

1-модда. Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Гражданлик процессуал кодекси тасдиқлансин ва у 1964 йил 1 январдан бошлаб амалга киритилсин.

2-модда. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Гражданлик процессуал кодексини амалга киритиш тартибини белгилаб чиқиш ва Ўзбекистон ССР қонунларини шу Кодексга мувофиқлаштириш топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1963 йил 23 март.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қуйидаги составда сайлансин:

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси — **Насриддинова** Ёдгор Содиқовна — Фарғона область, Олтиариқ сайлов округидан депутат.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари:

Абдалин Александр Степанович — Самарқанд область, Энгельс сайлов округидан депутат;

Ешимбетов Давлат — Қорақалпоғистон АССР, Тахиатош сайлов округидан депутат.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари — **Сахибоев** Рихси — Сирдарё область, Охунбобоев сайлов округидан депутат.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзолари:

Абдуллаева Раъно — Самарқанд область, Қўйтош сайлов округидан депутат;

Аҳророва Султон — Самарқанд область, Ҳайром сайлов округидан депутат;

Исронлова Зулфия — Тошкент область, Байтқўрғон сайлов округидан депутат;

Ильичев Юрий Иванович — Тошкент шаҳар, Луначарский сайлов округидан депутат;

Карлов Владимир Алексеевич — Самарқанд область, Самарқанд шаҳар сайлов округидан депутат;

Маҳмудов Муҳаммад Рўзаевич — Фарғона область Саноат сайлов округидан депутат;

Нишонов Рафиқ Нишонович — Тошкент шаҳар, Полиграфия сайлов округидан депутат;

Платоненков Георгий Кузьмич — Тошкент шаҳар, Большевик сайлов округидан депутат;

Рашидов Шароф Рашидович — Тошкент шаҳар, Темир йўл сайлов округидан депутат;

Умбетов Мирзатой — Сирдарё область, Қўнғирот сайлов округидан депутат;

Ҳасанова Ҳакима — Сурхондарё область, Обидида сайлов округидан депутат;

Хван Мангим Григорьевич — Тошкент область, Бордонкўл сайлов округидан депутат;

Йўлдошева Маъмура Юнусовна — Андижон область, Гулбоғ сайлов округидан депутат.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1963 йил 22 март.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҲУКУМАТИ—ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совеги ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Ўзбекистон ССР Ҳукумати — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қуйидаги составда тузилсин:

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси —
Қурбонов Рахмонқул Қурбонович.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари —
Нажесткин Иван Макарович.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар министри —
Азимов Сарвар Олимжонович.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министри —
Эргашев Хидирали.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Партия-давлат контроли комитети Раиси —
Мусахонов Мирзамаҳмуд Мирзарахмонович.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари —
Марцинюк Иван Витальевич.

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министри —
Стрельцов Иван Васильевич.

Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министри —
Билбас Василий Андреевич.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министри —
Саримсоқов Тошмуҳаммад Алиевич.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министри —
Маъзумов Башир Ҳикматуллаевич.

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министри —
Мирзаахмедов Мансур Зиёевич.

Ўзбекистон ССР Маданият министри —
Муҳамедов Собир.

Ўзбекистон ССР Жамоат тартибини сақлаш министри —
Жалилов Тожиддин Азимович.

Ўзбекистон ССР Маориф министри —
Қодиров Эминжон.

Ўзбекистон ССР Алоқа министри —
Шарков Михаил Андреевич.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министри —
Содиқова Васила Содиқовна.

Ўзбекистон ССР Савдо министри —
Саримсоқов Аҳмад.

Ўзбекистон ССР Молия министри —
Муродхўжаев Вали Муродович.

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министри —
Ҳамидов Азиз Ҳакимович.

Ўзбекистон ССР Госпланининг Раиси —
Зиёдуллаев Саидкарим.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Узсельхозтехника» Ўзбекистон республика бирлашмасининг Раиси — Ўзбекистон ССР министри —
Бабков Игорь Васильевич.

Ўзбекистон ССРда Қурилиш Бош бошқармаси «Узглавстрой» бошлиғи — Ўзбекистон ССР министри —
Каримов Абдусаттор Каримович.

Тошкент шаҳридаги қурилиш Бош бошқармаси «Главташкентстрой» бошлиғи — Ўзбекистон ССР министри —
Репин Павел Михайлович.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Илмий тадқиқот ишларини координациялаш Давлат Комитети Раиси — Ўзбекистон ССР министри —
Султонов Ғани.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Қурилиш ва архитектура ишлари Давлат Комитети Раиси — Ўзбекистон ССР министри —
Шахов Алексей Тимофеевич.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Профессионал-техника таълими Давлат Комитети Раиси —
Калонов Хайруддин Зокирович.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение Давлат Комитети Раиси —
Иброҳимов Убайдулла Ёқубович.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги Комитети Раиси —
Наймушин Георгий Федорович.

Ўзбекистон ССР Госплани Раисининг биринчи ўринбосари — Ўзбекистон ССР министри —
Бурлаченко Иван Иванович.

Ўзбекистон ССР Госплани Раисининг ўринбосари — Ўзбекистон ССР министри —
Саркисова Розалия Аркадьевна.

Ўзбекистон ССР Госплани Раисининг ўринбосари — Ўзбекистон ССР министри —
Илҳомова Жўра Илҳомовна.

Ўзбекистон ССР Госплани Раисининг ўринбосари — Ўзбекистон ССР министри —
Божко Николай Степанович.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг бошлиғи —
Зайко Георгий Иванович.

Ўзбекистон ССР Конституциясининг 48-моддасига биноан, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Раиси **Айтмуратов** Ережеп ўз лавозимига кўра, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети составига киради.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1963 йил 22 март.
Тошкент шаҳри.

ОЛДИНГИ САФДА

— Станокларни беш бармоғидек яхши билади, — дейишади Максим Иванович Зубаров ҳақида унинг ҳамкасблари Чиндан ҳам Максим Иванович чуқур билим ва катта меҳнат тажрибасига эга. У 20 йилчадан бери Тошкент тўқимачилик комбинати иккинчи тўқув фабрикасида бригадага раҳбарлик қилиб келмоқда. Техникадан унумли ва рационал фойдаланишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган бу мастер ёрдамчиси кўплаб ишбилармон шогирдлар тарбиялаб етиштирди, бригадасидаги ёшларда ўз танлаган касбларига муҳаббат уйғотди. Шу туфайли ҳам у бошлиқ бригаданинг ишлаб чиқариш кўрсаткичлари 106—107 процентни ташкил этаяпти.

Бригада аъзолари тайёрлаётган маҳсулот сифати ҳам кўнгилдагидек, улар тўқиган газламаларнинг 99,6-99,8 проценти биринчи сортга қабул қилинаётир. Бу корхонада энг юксак кўрсаткич ҳисобланади. Ҳамма ҳам бунга эришавермайди.

Бригаданинг А. Демидова, В. Белюкова ва Х. Каримова ўртоқлар каби пешқадамлари фабриканинг машъаллари ҳисобланади. Улар ишлаб чиқариш нормаларини муттасил 110—115 процентдан адо этиб, нуқул сифатли газлама тўқимоқдалар. Аҳил коллектив йил бошидан буён пешқадамликни қўлдан бермаётир.

Л. ПАВЛОВА.

СССР Олий Совети Президиумида

СССР Олий Совети Президиуми мамлакатда кинематографияни ривожлантиришга раҳбарликни яхшилаш мақсадида СССР Министрлар Советининг Кинематография бўйича иттифоқ-республика давлат комитетини тузди ҳамда СССР Министрлар Советининг Кинематография давлат комитети ихтиёрига топширилиши керак бўлган ташкилотлар ва корхоналар рўйхатини тасдиқлаш вазифасини СССР Министрлар Советига топширди.

* * *

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Алексей Владимирович **Романовни** СССР Министрлар Советининг Кинематография бўйича давлат комитети раиси—СССР Министри қилиб тайинлади.

Армия сафидан қайтган Владимир Каримов Чарвоқ ГЭСи қурилишига келди. У ана шу йирик нур манбаи қурилишида кранчи бўлиб ишлаяпти. Меҳнат кўрсаткичлари чакки эмас, нормани мунтазам бир ярим бараварга етказиб бажаради. Суратда: ўртоқ В. Каримов.

В. Ястребов фотоси.

ОЛТИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕССИЯСИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ МАНДАТ КОМИССИЯСИ РАИСИ ДЕПУТАТ Н. М. МАТЧОНОВ ДОКЛАДИ

Депутат ўртоқлар! 1963 йил 3 мартда Ўзбекистон ССР Олий Советига ўтказилган сайлов якунлари сайловчиларнинг сиёсий активлиги ва уюшқоқлиги беҳад ўсганлигидан далолат беради. Сайловларда 4.860.645 сайловчи қатнашди. Булар рўйхатга киритилган барча сайловчиларнинг 99,99 процентини ташкил этади. 4.848.865 киши, ёки овоз беришда қатнашган барча сайловчиларнинг 99,76 проценти коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз берди.

Ўзбекистон ССР Олий Советига сайловлар ҳамма жойда КПСС XXII съезди ва партия Марказий Комитети ноябрь Пленумининг тарихий қарорлари туфайли сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати ғоят ўсган бир вазиятда ўтди. Бу сайловлар совет социалистик демократиясининг тантанасини, партия билан халқнинг бузилмас бирлигини, совет кишилари жонажон ленинчи партия ва унинг ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги Марказий Комитети теварагига маҳкам жипслашганликларини ёрқин намойиш қилди.

Сайловчилар коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз бериш билан Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг узоқни кўрадиган доно сиёсатини якдиллик билан чин қалбдан қўллаб-қувватлаётганликлари ва маъқуллаётганликларини, коммунизм қурилишининг КПСС XXII съезди белгилаган программасини зўр қатъият ва шараф билан бажаришга қарор берганликларини яна бир марта кўрсатдилар.

Ўзбекистон ССР Конституциясининг 33-моддасига биноан, Мандат комиссияси Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети барча депутатларининг ваколатини текшириб чиқди. Мандат комиссияси депутатликка кўрсатилган номзодларни рўйхатга олиш протоколларини ва округ сайлов комиссияларининг овоз бериш протоколларини қараб чиқди ва 458 сайлов округининг ҳаммасида сайловлар Ўзбекистон ССР Конституциясига ҳамда «Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги Низом»га тамомила мувофиқ суратда ўтказилганлигини аниқлади. Республикамиздаги шаҳарлар, ишчи посёлкалари ва қишлоқлар аҳолиси анча ортганлиги сабабли Ўзбекистон ССР Олий Советига депутатлар сайлаш учун янги сайлов округлари ташкил этилди.

КПССнинг XXII съезди халқ вакиллигини янада такомиллаштириш ва совет сайлов системасининг демократик принципларини янада ривожлантириш юзасидан энг муҳим тадбирларни белгилади. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Программасида таъкидлаб ўтилганидек, Советларнинг ишини яхшилаш учун уларга янгидан-янги кучлар келиб туриши ва шу тариқа янгидан миллионлаб меҳнаткашларнинг давлатни бошқариш мактабини ўтишлари учун ҳар бир сайловда Советлар депутатлари составининг камида учдан бир қисмини янгилаб туриш мақсадга мувофиқдир. Партиямиз Программасининг ана шу асосий талаби рўёбга чиқарилмоқда. 1963 йил 3 мартда сайланган барча депутатлардан 72,9 проценти ёки 334 киши Олий Совет депутатлигига биринчи марта сайланди.

Республика Олий Советида турли касбдаги кишиларнинг вакиллари — ишчилар ва колхозчилар, саноат ва қишлоқ хўжалиги мутахассислари, олимлар ва ўқитувчилар, адабиёт ва санъат арбоблари, мамлакатимиз шонли Қуролли Кучларининг жангчилари ва соғлиқни сақлаш ходимлари, партия ва совет ташкилотлари, хўжалик ва жамоат ташкилотларининг ходимлари бор. Бу эса республикамизнинг Коммунистик партия тарбиялаб ўстирган, Ватанга, коммунизм ишига чексиз содиқ бўлган кўпгина ажойиб кадрлари ўсиб етишганлигини яққол ифода этувчи далилдир.

214 депутат ёки барча депутатларнинг 46,7 проценти бевосита ишлаб чиқаришда ишлаётганлиги социалистик демократизмнинг буюк ҳаётий кучини яққол кўрсатади. Булар завод ва қурилишларнинг новаторлари, пахта ва маккажўхоридан мўл ҳосил етиштирувчи моҳир кишилар, донгдор чорвадорлар ва пиллачилар, шонли механизаторлар ва лубкорлар бўлиб, ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан моддий неъматларни вужудга келтирмоқдалар, мўлчилик дастурхонига муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Депутатлардан 24 киши Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, 262 киши Совет Иттифоқининг орден ва медаллари билан мукофотланган.

Шу нарсани қайд қилиб ўтиш қувончлики, республика Олий Совети составида аввалги сайловларига нисбатан хотин-қизлар сони ортди. Ўзбекистон ССР Олий Советига хотин-қизлардан 139 киши сайланди, ёки улар барча депутатларнинг 30,3 процентини ташкил этадилар. Кўпгина меҳнаткаш хотин-қизларнинг Ўзбекистон давлат ҳокимияти олий органига депутат қилиб сайланганлиги уларнинг тўла тенг ҳуқуқлилигини, коммунистик қурилишдаги хизматлари бутун халқ томонидан тақдирланаётганлигини ёрқин исбот этади. Ўзбекистон хотин-қизлари ўзларига берилган ҳуқуқлардан кенг фойдаланиб, давлатни бошқаришда, бутун ижтимоий-сиёсий ҳаётда актив қатнашмоқдалар, хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида фидокорона меҳнат қилмоқдалар ва севикли Ватанимизнинг моддий ҳамда маънавий бойликларини кўпайтирмоқдалар.

Депутатлардан 329 киши ёки депутатларнинг 71,8 проценти КПСС аъзолари ва КПСС аъзолигига кандидатлар, 129 киши ёки барча депутатларнинг 28,2 проценти партиясизлардир. Бу рақамлар биргаликда қаҳрамонона меҳнат қилиб, жаҳонда биринчи коммунистик жамият барпо этаётган коммунистлар билан партиясизлар халқ блокининг қудратли кучини ёрқин исбот этади.

Олий Совет депутатлари составининг ёш жиҳатидан қуйидагича: 30 ёшгача бўлган депутатлар 62 кишини, ёки барча депутатларнинг 13,5 процентини, 31 ёшдан 40 ёшгача бўлган депутатлар 149 кишини, ёки барча депутатларнинг 32,5 процентини, 41 ёшдан 50 ёшгача бўлган депутатлар 152 кишини, ёки барча депутатларнинг 33,2 процентини, 50 дан юқори ёшдаги депутатлар 95 кишини, ёки барча депутатларнинг 20,7 процентини ташкил этади.

Олий Совет депутатларининг билим даражаси қуйидагича: 230 киши олий ва тўлиқсиз олий маълумотли, 206 киши ўрта ва тўлиқсиз ўрта маълумотли.

Республика Олий Совети депутатлари 14 миллат вакилларидан иборат. Халқ сайлаган депутатлардан 321 киши ўзбеклар, 61 киши руслар, 18 киши қозоқлар, 13 киши украинлар, 12 киши қорақалпоқлар, 9 киши тожиклар, 4 киши корейслар, қолганлари республикамизда яшовчи бошқа миллатларнинг вакилларидир. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатларининг кўпмиллат вакилларидан иборат составда бўлиши ягона қардошлик оиласига жипслашган, умумий ҳаётий манфаатлар ва коммунизм қуриш мақсадлари билан бирлашган Совет Иттифоқи халқлари мустаҳкам ленинча дўстлигининг далилидир. Совет жамияти, — деди ўртоқ Н. С. Хрушчев, — ҳозир мамлакатимиз барча социалистик миллатларнинг тўла, монолит бирлигига эришилган бир босқичда турибди.

Бизнинг ҳаётимиз мамлакатимиз халқларининг бузилмас дўстлигини доим мустаҳкамлаётган ажойиб ишлар туфайли жўш урмоқда. Қозоғистон ССРнинг Жанубий Қозоғистон ўлкасидаги уч ярим миллион гектардан кўпроқ ҳайдаладиган ва яйлов ер массивларининг, шунингдек шу ерлардаги Пахтаорол ва Киров ишлаб чиқариш бошқармаларига қарашли колхоз ва совхозларнинг Ўзбекистон ССР составига топширилганлиги каби олиҳимматлик халқларимиз ўртасидаги чинакам қардошларча ўзаро муносабатларнинг конкрет ифодасидир. Ҳозирги вақтда бу ерлар республикамизда янгидан ташкил этилган Сирдарё области составига кирди. Ўзбекистон меҳнаткашлари ана шундай самимий тухфа учун қардош қозоқ халқига чин кўнгилдан миннатдорчилик изҳор қилмоқдалар. Қозоқ халқининг бу ҳиммати коммунистик жамият қуриш учун курашда халқларимизнинг умумий ишига хизмат қилади.

Депутат ўртоқлар! Мандат комиссияси қуйидаги қарорни тайёрлади ва бу қарорни Ўзбекистон ССР Олий Советининг муҳокамасига тақдим этади:

«Ўзбекистон ССР Олий Советининг Мандат комиссияси Марказий сайлов комиссиясининг Ўзбекистон ССР Олий Советига сайловлар бўйича ҳар бир депутат ҳақида тақдим этган ҳужжатлари ва материалларини текшириб, қуйидагиларни аниқлайди:

1. 458 сайлов округининг ҳаммасида Ўзбекистон ССР Олий Советига депутатлар сайлови Ўзбекистон ССР Конституциясига ва «Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги Низом»га тамомила мувофиқ суратда ўтказилди.

2. Бирор сайлов округи бўйича сайловларни бекор қилиш учун ҳеч қандай асослар, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатларини сайлашда Ўзбекистон ССР Конституцияси ёки «Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги Низом» бузилганлиги ҳақида шикоят ва аризалар сайлов округларида ҳам, Марказий сайлов комиссиясида ҳам йўқ.

Юқорида баён қилинганларга асосан, Ўзбекистон ССР Олий Советининг Мандат комиссияси 1963 йил 3 мартда сайланган ва Марказий сайлов комиссияси рўйхатга олган Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатларининг ваколатларини таниш тўғрисидаги таклифни Ўзбекистон ССР Олий Советининг тасдиқига тақдим этади. Сайланган депутатларнинг рўйхати республика газеталарида эълон қилинган».

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ЎҒИТ МЎЛ — ҲОСИЛ МЎЛ

Областимизнинг илғор хўжаликлари пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини оширишда муҳим роль ўйнайдиган гўнг ва бошқа маҳаллий органик ўғитлардан унумли фойдаланмоқдалар. Калинин ишлаб чиқариш бошқармасининг хўжаликлари ҳамма жойда ўғит фабрикаларини ташкил этишга киришиб, ажойиб ташаббус бошладилар.

Шу билан бирга қатор колхоз-совхозларда маҳаллий ўғитларнинг қадрига етилмаяпти. Кўпчилик жойларда чорвачилик фермалари ва далачилик бригадаларида гўнгни тўғри сақлаш йўлга қўйилмаган, маҳаллий ўғитларни бутун йил давомида планли равишда дала бошларига ташиб чиқариш ташкил этилмаган. Бунинг натижасида фермаларда жамғарилган ўғитларнинг аксарият қисмидан фойдаланилмаяпти. Пайкалларга эса кўпинча зарпечак ва бошқа бегона ўтларнинг уруғлари кўп бўлган, чиримаган гўнглар солинади. Жиддий камчиликлардан яна бири шундаки, далага ташиб чиқарилган гўнг асосан бороналашдан олдин ерга солинади ва қисман ўсимликнинг парвариши даврида минерал ўғитларга қўшиб озиқлантирилади. Деярли ҳамма хўжаликларда ерга шудгордан олдин гўнг солинмайди. Бундай камчиликларга бу йил сира йўл қўймаслик керак.

Ишлаб чиқариш бошқармалари, колхоз-совхозларнинг асосий вазифаларидан бири — барча хўжаликларда ҳамма маҳаллий органик ўғитлардан тўла ва тўғри фойдаланишни таъминлашдан иборатдир. Бу муҳим вазифани бажариш учун хўжаликларда ихтисослаштирилган ишлаб чиқариш бригадаларини тузиш зарур. Бу бригадалар зиммасига чорвачилик фермалари ва моллар боқиладиган бошқа жойлардаги маҳаллий ўғитни бутун йил давомида далага ташиб чиқариш, гўнг ва бошқа органик чиқиндиларни сақлаш, улардан тўғри фойдаланиш вазифаларини юклаш керак.

Ихтисослаштирилган бригадаларга тракторлар, прицепли машиналар, бульдозерлар ва бошқа техника воситаларини ажратиш талаб этилади. Шундай қилинсагина далага гўнг ташиб чиқариш ишлари юришиб кетади. Ҳамма колхоз ва совхозлар Калинин районининг ташаббускорларидан ўрнак олиб, ўғит фабрикаларини ташкил этишлари, махсус ишлаб чиқилган инструкцияга биноан тупроқ-гўнг компосларини тайёрлашга киришишлари лозим. Партия ташкилотларининг бурчи — барча қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини оширишнинг муҳим омили бўлган маҳаллий органик ўғитлардан тўғри фойдаланиш қанчалик катта аҳамиятга эга эканлигини колхозчилар ва совхоз ишчиларига мунтазам равишда тушунтириб боришдан иборатдир.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНЛАРИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари депутат Р. САХИБОЕВ доклади

Депутат ўртоқлар! Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми бешинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг ўтган йил декабрь ойида бўлиб ўтган тўққизинчи сессиясидан кейин қабул қилинган Фармонлар тўғрисида Ўзбекистон ССР Олий Советига маълум қилишни менга топширди. Ўзбекистон ССР Конституциясига биноан, бу Фармонлар Ўзбекистон ССР Олий Совети томонидан тасдиқланиши лозим.

Аввало, Сиз депутатларга шуни айтиб ўтмоқчиманки, Қозоғистон ССР Олий Совети Президиуми 1963 йил 26 январда Фармон чиқариб, Жанубий Қозоғистон ўлкасининг жами 3 миллион 663 минг гектар майдондан иборат ҳайдаладиган ва яйлов ерлар массивини Ўзбекистон ССР составига топширди.

Бу олиҳимматликни Ўзбекистон меҳнаткашлари зўр қувонч ва қардош Қозоғистон халқига самимий миннатдорчилик ҳислари билан қабул қилдилар, чунки бу ишни улар Совет Иттифоқи халқлари бузилмас ва чинакам ленинча дўстлигининг, совет халқлари ўртасидаги ҳар тарафлама ўзаро ёрдамнинг ёрқин ифодаси деб биладилар.

Шу муносабат билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми 1963 йил 28 январда Қозоғистон ССР Жанубий Қозоғистон ўлкаси территориясининг бир қисмини Ўзбекистон ССР составига қўшиш тўғрисида Фармон қабул қилди.

Халқ хўжалигига раҳбарликни янада такомиллаштириш, шаҳар ва қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатишни яхшилаш, омманинг жамоат ишларини бошқаришда яна ҳам кенг иштирок этишини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорларига амал қилиб, 1962 йил 29 декабрда «Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари область ва район Советларини қайта ташкил қилиш тўғрисида» Фармон қабул қилди.

Бу Фармонга биноан, областлардаги совет органлари ишлаб чиқариш принципи бўйича қайта ташкил этилди. Тошкент, Андижон, Фарғона ва Самарқанд областларида эса меҳнаткашлар депутатларининг саноат ва қишлоқ область Советлари ҳамда уларнинг ижроия комитетлари тузилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўзининг 1963 йил 12 январдаги Фармони билан Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов ўтказиш бўйича янги сайлов нормасини белгилади, яъни бу Фармонга мувофиқ, Ўзбекистон ССР Олий Советига 20 минг аҳоли ҳисобидан бир депутат сайланадиган бўлди.

Шу Фармон тасдиқланиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Конституциясининг Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов округларидан депутатлар сайлаш нормаси белгилаб берилган 23-моддасига ўзгартишлар киритиш зарур бўлади.

Ўзбекистон ССР Жиноят кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритилганлигини, шунингдек республикамиз Жиноят-процессуал қонунларини қўлланиш практикасини эътиборга олиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми 1963 йил 4 февралда Ўзбекистон ССР Жиноят-процессуал кодексининг 78, 108, 198, 199, 214, 230, 241, 332 ва 336-моддаларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида Фармон қабул қилди.

Ўзбекистон ССР Жиноят-процессуал кодексига киритилган асосий қўшимча ва ўзгартишлар қуйидагилардан иборат:

78-моддадан Жиноят кодексининг эҳтиёт чораси сифатида қамоққа олиб туриш чораси фақат жиноятнинг хавфлилиги бор деган асос билангина татбиқ қилиниши мумкинлиги тўғрисидаги бир қанча моддалари чиқариб ташланди.

198 ва 199-моддаларда область судлари ва Қорақалпоғистон АССР Олий Судининг судловига доир жиноят ишлари аниқлаб берилди. 214-модда янги таҳрирда берилиб, ҳамма судларнинг бошқарув мажлиси чиқарган ажримларга раислик қилувчи ва халқ маслаҳатчилари қўл қўйишлиги белгиланди. 332-модданинг янги таҳририда биринчи инстанция суди чиқарган ажримлар ва судьянинг қарорлари устидан шикоят бериш ҳамда протест билдириш тартиби пухта аниқлаб берилди. Ўзбекистон ССР Жиноят-процессуал кодексининг қолган моддаларига ҳам айрим аниқликлар киритилди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг тўққизинчи сессиясидан кейинги даврда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССРнинг маъмурий-территориал бўлинишидаги баъзи ўзгаришлар тўғрисида бир қатор Фармонлар қабул қилди. 1963 йил 16 февралда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССР составида Сирдарё области тузиш тўғрисида Фармон қабул қилди.

Бу Фармонни тасдиқлаш вақтида Ўзбекистон ССР Конституциясининг Ўзбекистон ССР областлари рўйхати санаб кўрсатилган 14-моддасига қўшимча киритиш зарур бўлади.

Бундан ташқари, 1962 йил 24 декабрда «Ўзбекистон ССР районларини йириклаштириш тўғрисида» ва 1962 йил 27 декабрда «Тошкент шаҳри составида янги Чилонзор району тузиш тўғрисида» Фармонлар қабул қилинди.

Депутат ўртоқлар! Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми томонидан Фармонларни тасдиқлаш тўғрисидаги қонун ва қарорларнинг лойиҳалари тақдим этилган эди. Олий Советдан бу қонун ва қарорларни кўриб чиқиш ва қабул қилиш сўралади.

Чорвамизнинг жон озиғи — маккажўхори экишнинг қизғин дамлари бошланди. Молларимиз тўқ ва семиз бўлсин деган ҳар бир тадбиркор деҳқон мўл-кўл ем-хашак базаси яратиш ғамини ҳозирдан еябошлайди. Шунга амал қилган 1-«Далварзин» совхозининг 6-бўлими ишчилари маккажўхори экишни уюшқоқлик билан олиб бораётирлар. Маккажўхори экишда бўлимнинг Мария Панаитидес бошлиқ маккажўхорикорлар бригадаси пешқадамлик қилмоқда. Бригада ҳозиргача 100 гектар ерга уруғ экиб бўлди. Суратда: 6-бўлимда маккажўхори экиш пайти.

ПАРТИЯ ДАВЛАТ КОНТРОЛИ АМАЛДА

МАЖРУХ СТАНОКЛАР

Тошкент нон-булка ва кондитер маҳсулотлари комбинатига қарашли 3-корхона аҳолини тешиккулчалар билан таъминлайди. Бу корхона планни муттасил бажариб келади. Сиртдан қараганда ҳамма иш жойида.

Бироқ... Куни кеча бўлиб ўтган комбинат партия ташкилоти бюросида партия-давлат контроли комитетига кўмаклашиш группасининг янги техника секцияси бошлиғи ўртоқ Л. Аҳмедова бу корхонадаги жиддий камчиликларни очиб ташлади. Маълум бўлишича, корхонада ҳамма иш сводкаларда кўрсатилганидек сип-силлиқ эмас экан. Корхонага берилган планлар цехнинг қувватидан анча паст. Цехда машиналар қуруқ савлатга турибди. Деярли ҳамма иш қўлда бажарилмоқда.

— Бошқа корхоналарда «ДСБ-2», «ДСБ-3» маркали машиналар аллақачон оёқдан қолган, — дейди у, — наҳотки цехдаги 7 та машинанинг 3 таси мутлақо ишламаса-ю, қолган 4 тасининг ҳам юришидан туриши кўп бўлса. Меҳнат унумдорлигини оширишга фақат мускул кучи ҳисобигагина эришиш керак деб тушуниш нотўғри бўлур эди, бунинг учун меҳнатни яхшироқ ташкил этиш, машина ва механизмлардан моҳирона фойдаланиш, кадрларни ўқитиб техникани яхши эгаллаб олиши йўли билан эришмоқ керак, деган эди Никита Сергеевич Хрушчев Москва шаҳар, Калинин сайлов округи сайловчиларининг йиғилишида 1963 йил 27 февралда сўзлаган нутқида. Ахир коммунизмни фақат қўл меҳнати билан қуриб бўлмайди-ку.

— Шу кунларда, — дейди корхона ишлаб чиқариш бошлиғи Н. Шарипов — пойтахт аҳолисинигина зўрға тешик-кулча билан таъмин қилаётирмиз. Бахоланки республиканинг бошқа шаҳар ва районларига маҳсулот етказиб бериш бизнинг зиммамизда. Биздаги машиналар билан бу вазифаларни ҳал қилиб бўлмайди. Агар комбинат маъмурияти бизни янги машиналар билан таъмин этса, суткасига 9—10 эмас, 12—15 тонна маҳсулот ишлаб чиқаришимиз мумкин. Бундан ташқари ўзларингизга маълум, қўл меҳнати ишчиларни уринтиради, таннархни ошириб, меҳнат унумдорлигини пасайтириб юборади.

Мажлисда сўзга чиққан коммунистлар комбинат бош инженери ўртоқ П. Г. Жированинг янги техникага эътиборсизлик билан қараётганлигини қаттиқ танқид қилдилар.

— Завод маъмурияти биздан план ва сифатни талаб этади-ю, бизнинг талабларга қулоқ осишмайди, — дейди корхонанинг бош механиги А. В. Богачев. — Беш йилдан бери бу мажруҳ станокларни ямайвериб охири чарчадик. Запас қисмлар ҳам йўқ. Чунки эскириб кетган станокларга запас қисм ишлаб чиқарилмайди-да. Бош инженер ўртоқ Жирова эса янги машинани ана келади, мана келади деб ишчиларни ҳамон умидвор қилиб юрибди. Корхонада оғир қўл меҳнатини енгиллаштириш, ишлаб чиқаришни механизациялаш масаласи билан ҳеч ким шуғулланмайди.

Бюро мажлиси корхонадаги аҳволни тузатишга қаратилган конкрет тадбирлар белгилади.

Р. САИДЖАЛОЛОВА
ТошДУ студенти.

ПАРТИЯ ҲАҚИДА АДАБИЁТЛАР

Бу йил совет халқи Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг 60 йиллигини тантанали суратда нишонлайди. Шу муносабат билан Ватанимиз пойтахтидаги Давлат сиёсий адабиёт нашриёти Ленин партиясининг тарихий ҳужжатларини, унинг атоқли арбоблари ҳақида ва унинг етакчилик ролига бағишланган кўпгина адабиётларни нашрга тайёрламоқда.

Булар орасида доҳиймиз В. И. Лениннинг «КПСС тажрибасининг халқаро аҳамияти» деган асарлар тўплами бор.

А. Юденковнинг «КПССнинг 60 йиллигига» деган брошюрасида партиямиз босиб ўтган тарихий давр, унинг йўлбошчилигида олиб борилаётган мислсиз катта ишлар, коммунистик жамиятнинг буюк роли ҳақида гапирилади.

Коллектив улуғ доҳиймиз Владимир Ильич Ленин ҳақида китоб яратмоқда. «Владимир Ильич Ленин ҳақида» китобига доҳиймиз замондошлари бўлган кекса революционерларнинг эсдаликлари киритилади. Китобда асосан ҳозиргача матбуотда эълон қилинмаган материаллар босилади.

Қ. АҲМЕРОВ.

ОҚҚЎРҒОНДА СУВ СЕРОБ БЎЛАДИМИ?

Кейинги йилларда Оққўрғонда пахта ҳосилдорлиги пасайиб кетди. Ўтган йили ҳам пахта тайёрлаш плани бажарилмади. Бунда колхоз-совхоз раҳбарларининг айби оз эмас. Улар кўп камчиликларга йўл қўйдилар. Агротехника тадбирларини қулай муддатда ўтказмадилар. Айниқса, сувдан фойдаланишда баъзан нўноқлик қилдилар. Лекин шунга қарамай, ҳамма айбни улар зиммасига юклаш мумкинми?

Ўтган йили авжи ғўза парвариши вақтида райондаги бир қатор колхоз раислари, бригада бошлиқлари сув хўжалиги ходимлари ишидаги камчиликларни кўрсатиб редакцияга хат ёзган эдилар. Бу мақола босилиб чиққач, Тошкент сув омборининг бошлиғи Сафо Азизов, область сув хўжалик системасининг бошлиғи Полвонов ўртоқлар бор камчиликларни бартараф қилиш ўрнига, ҳақли талабларни рад қилиш учун далил қидириш билан кўпроқ банд бўлдилар.

Агар ҳозир сув хўжалик ходимлари билан суҳбатлашиб қолсангиз, қизиқ ва бир-бирига зид гапларни эшитасиз. Область сув хўжалик системасининг бош инженери И. Халкин ҳам дарҳол оққўрғонликларнинг сув ҳақидаги шикоятлари «ўринсиз» эканлигини исботлашга уринади.

Бу шикоятларнинг мазмуни қуйидагича. Оққўрғондаги каналларда иш жуда суст давом этяпти. Айрим жойларда ҳали иш бошлангани ҳам йўқ. Кўпгина сув иншоотлари ремонт қилинмаган. Айрим ишлар учун эса лоақал лойиҳа ҳам тузилмаган. Карл Маркс номли колхозда 70, «Ленинобод» колхозида 150 гектар ерга сув чиқмайди ва ҳоказо.

Бош инженер ўртоқ Халкин бироз ўйлаб олгач гап бошлади:

— Бизни район сув хўжалик системасининг бошлиғи Богатов ғафлатда қолдирди. У вазифасининг уддасидан чиқа олмади. Ўз вақтида райондаги аҳволдан бизни хабардор қилиб турмади. Каналларга сув қўйилгандан кейин эса камчиликларни тузатишнинг иложи бўлмади. Шунинг учун Богатов ишдан четлаштирилди.

— 1961 йилда районни сув билан таъминлаш қандай бўлган эди? — сўрадик. Ўртоқ Халкин делоларни титкилагач жавоб берди:

— Колхозларни сув билан таъминлаш 69 процент, сувдан фойдаланиш коэффициенти 35 процентдан ошмаган эди.

— Демак, райондаги аҳвол сизларга беш қўлдек маълум экан-ку?!

— Маълум-ку, лекин бунга фақат биз жавобгар эмасмиз-да, Р. Ю. — 1, 2, 3, 4, 5, 6 ва 7 каналлари Туябўғиз сув омборига қарайди. Ҳозирча бу каналларни фойдаланиш учун бизга топширган эмаслар.

Ўртоқ Халкин яна: Р. Ю. — 1, 2, 3, ва 4 каналлари қайта қурилиши лозим, чунки улар анча чўкиб қолган. Дамбаларига кам тупроқ тортилган. Туябўғизга қарашли «Южний ветка» каналига металл конструкциялар қўйилмаган, деди.

Орадан бир кун ўтгач ўртоқ Халкин ўтган йили районда план бўйича берилиши лозим бўлган сувнинг 95 проценти оқизилди. Лекин колхозлар сувдан фақат 50 процент фойдаландилар деб маълумот берди.

Қизиқ, ўртоқ Халкин айтганча Р. Ю. каналлари чўкиб кетган бўлса, дамбаларига тупроқ тортилмаган бўлса, металл конструкциялар қўйилмаган бўлса, қандай қилиб бу ариқлардан шунча сув оқиши мумкин?

Биз Туябўғиз сув омборининг бошлиғи ўртоқ Сафо Азизов билан учрашганда у бутунлай бошқа гапни айтди. Ўртоқ Халкиннинг даъвосини рад этди.

— Биз, — деди ўртоқ Азизов Р. Ю. — 1, 2, 3, 4, 5, 6 ва 7 каналларини акт билан аллақачоноқ область сув хўжалик системасига топшириб юборганмиз. Ҳозир биз фақат пудратчи сифатида улар топширган ишни бажарамиз, холос. Бу каналлар аслида 1940 йилда қурилган. 1959—60 йилларда қайта қурилди.

Хуллас область сув хўжалик системаси ва Туябўғиз сув омборидаги ўртоқлар Оққўрғондаги аҳволга «мен эмас, у айбдор» деб бир-бирларини кўрсатиш билан оворалар.

Ўртоқ Халкиннинг гапига қараганда каналлардаги иншоотлар сув қўйилмасдан олдин қурилиши, ремонт қилиниши ва кенгайтирилиши лозим. Сув қўйилгандан кейин ҳеч иш қилиб бўлмайди. Лекин бу гапга уларнинг ўзлари амал қилишмаяпти, ўзлари муҳим тадбирни пайсалга солишаяпти.

Хўш, натижада районда қандай аҳвол юз берди. «Ленинобод» колхозида М—С—2—2 каналга тўсадиган ва сув қўядиган иншоотлар қурилиши, бунинг учун 15 кубометр бетон ётқизилиши, 10 кубометр ер қазилиши лозим. Ҳали бу иш бошланмаган. «Ўзбекистон», «Ленинобод» колхозларидаги М—С—1—1 каналига 11 та иншоот қурилиши керак, бу ишга ҳам қўл урилмаган.

Колхозлараро Р—Ю—1 каналида 8 та иншоот қурилиши, бунинг учун 287 кубометр бетон ётқизилиши, 3520 кубометр ер қазиш ишлари бажарилиши, бир қанча шағал ётқизилиши керак. Туябўғиз сув омбори томонидан қилиниши зарур бўлган бу иш ҳам бошланмаган. Шу каналнинг этак томонидан икки ярим километрини механизация ёрдами билан тозалаш, бунинг учун қидириш ишлари олиб бориш лозим, афсуски бунинг учун лойиҳа ҳам тузилмаган. Каналда 6 та бузилган иншоот бор. Улар ҳам эскилигича турибди.

Р—Ю—2 каналида қилинадиган ишнинг ҳажми ҳам анча катта. Еттита иншоот қурилиши, бунинг учун 450 кубометр бетон, 3480 кубометр ер қазиш ва бошқа ишлар қилиниши керак. Бунга ўхшаган фактларни анчагина санаб бериш мумкин. Бироқ, область сув хўжалик системаси ва Туябўғиз сув омбори раҳбарлари ишни тезлаштириш тадбирларини кўрмаётирлар. Агар бу ҳақда Азизов ва Полвонов ўртоқлар билан суҳбатлашиб қолсангиз улар дарҳол бир талай важларни рўкач қиладилар. Бир оғиздан «ҳозир биз Тошкент каналини кенгайтириш билан бандмиз. Илгари бу каналдан 40 кубометр сув оқарди. Энди у 87 кубометрга етказилади, Оққўрғон, Бўка, Пискент сув билан таъминланади» дейдилар. Бу яхши ва олижаноб иш. Бунинг учун уларни мақтаса арзийди. Бундан бошқа ҳам уларнинг мақтайдиган ишлари кўп. Лекин Тошкент каналида сув кўпайгани билан Оққўрғондаги каналлар кенгайтирилмаса, иншоотлар қурилмаса, ундан нима фойда?

Ўртоқ Халкин ўтган йили Оққўрғон пландаги сувнинг 95 процентини олди деса, ўртоқ Полвонов Маргуненко каналига 96 процент, Тошкент каналидан 71 процент сув берилди, дейди. Бу рақамларнинг қайси бирига ишониш керак. Лекин районда сув етарли бўлмагани аниқ.

Яна ўртоқ Халкин область ижроия комитетининг қарорига мувофиқ Оққўрғонда 186 та иншоот ремонт қилиниши лозим дейди. Аммо область сув хўжалик системаси ҳали бу қарорга амал қилаётгани йўқ. Уни пайсалга солмоқда.

Биз бу ерда ариқларни, зовурларни қўлда ва механизация ёрдами билан тозалаш тўғрисидаги планларни ва унинг жуда суст бажарилаётганини кўрсатганимиз йўқ. Бу соҳадаги ишлар ҳали ҳеч кимни қаноатлантира олмайди. Шунинг учун оққўрғонликлар ҳозирдан бу йил сув масаласи қанақа бўлар экан, деб ташвишланмоқдалар. Ўтган йиллардаги аҳвол юз бермасмикин деб ҳавотирланмоқдалар.

Ўртоқ Азизов ҳозир Оққўрғонда иккита бульдозер ва иккита экскаватор ишлаб турибди, деди. Бу билан узоққа бориб бўладими?

Бу йил Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли колхоз ва совхозлар устьлабинскликларнинг ташаббусига қўшилиб, янги ташаббус бошладилар. Собиқ Қуйи Чирчиқ районидаги илғор хўжаликлар собиқ Оққўрғон районидаги қолоқ хўжаликларни оталикка олиб амалий ёрдам бермоқдалар. Бу шубҳасиз яхши ва олижаноб иш. Лекин экин учун етарли миқдорда сув бўлмаса, сув бўлса-ю, каналлар тузатилмаган бўлса, бундай яхши ҳаракатдан ҳам кутилган натижага эришиб бўлмайди. Шунинг учун қолоқ колхозларни ўз оталикларига олган колхоз раҳбарлари ҳам ҳозирданоқ сув тўғрисида ташвишланмоқдалар. Улар сув хўжалиги ходимларини қолоқ колхозларга баравар ёрдам берайлик, деб мусобақага чақирдилар. Аммо сув хўжалиги ходимлари бунга ҳали амалий иш билан жавоб берганларича йўқ.

Ўртоқ Полвонов, ўртоқ Азизов, сизлардан жавоб кутамиз. Белгиланган тадбирлар қачон амалга оширилади?

Б. ХАЛИЛОВ
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ОЛТИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕССИЯСИ

РЕСПУБЛИКА АҲОЛИСИГА МАДАНИЙ-МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИ ЯХШИЛАШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари депутат С. АЗИМОВ доклади)*

Депутат ўртоқлар!

КПССнинг тарихий XXII съездидан бери орада бир йилдан кўпроқ вақт ўтди, лекин шу қисқа вақт ичида ҳам бизнинг мамлакатимиз партиянинг янги Программасида қўйилган улуғ вазифаларни амалга ошириш йўлида олға томон катта қадам қўйди.

Коммунизм қуришнинг ҳозирги босқичида бизнинг партиямиз, бутун совет халқи иккита энг муҳим тарихий вазифани: биринчидан, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш ва, иккинчидан, интернационализм ва ватанпарварликни, маънавий бойликни, аҳлоқий софликни ва жисмоний бақувватликни ўзида мужассам қилган, коммунистик аҳлоқ хислатларига эга бўлган кишини камолга етказиш вазифасини ҳал қилмоқдалар.

Совет халқининг қаҳрамонона меҳнати яқин келгусида жаҳоншумул-тарихий аҳамиятга эга бўлган вазифани ҳал қилиши — **Совет Иттифоқида ҳар қандай капитализм мамлакатига нисбатан энг юксак бўлган турмуш даражасини таъминлаши лозим.**

Аҳолининг маданиятини ошириш ва турмушини яхшилаш билан боғлиқ бўлган масалаларни Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Советининг мажлисларида муҳокама қилиш шунинг учун ҳам традиция бўлиб қолди.

ЖАМОАТЧИЛИКНИНГ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА ТУРГАН МАСАЛА

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати совет халқининг моддий ва маданий эҳтиёжларини энг тўлиқ равишда қондириш масалаларига ҳамиша эътибор бермоқдалар. Бу ишда аҳолининг уй-жой шароитини яхшилаш ҳал қилувчи факторларнинг биридир. Бутун Совет Иттифоқида бўлгани каби Ўзбекистон ССРда ҳам уй-жой қурилишининг суръати тобора кучайиб бормоқда.

Уй-жой қурилишининг етти йиллик планига мувофиқ, жами сатҳи 13 миллион 925 минг квадрат метрли уй-жой қуриб битказилиши лозим. Етти йилликнинг тўрт йили мобайнида 7 миллион 370 минг квадрат метрли уй-жой қурилди.

Уй-жой қуриш планининг 1962 йилда ва 1963 йилнинг дастлабки икки ойи ичида бажарилиш якунларига қарасак, шуни қайд қилиб ўтиш керакки, корхоналар ва ташкилотларда давлат капитал маблағлари ҳисобига қурилган уй-жой биноларининг ҳажми 1961 йилги даражадан анча ошиб кетди.

Бироқ, ўтган йил уй-жой қурилиши плани капитал маблағларнинг ҳажми жиҳатидан фақат 96 процент ва уй-жой майдонларини фойдаланиш учун топшириш жиҳатидан 98 процент, шу жумладан йирик панеллардан уйлар қуриш плани 96 процент бажарилди.

Уй-жой қурилиши плани қониқарсиз бажарилаётганлигининг сабаблари шундан иборатки, айрим министрликлар, идораларнинг раҳбарлари, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари ва қурилиш ташкилотлари меҳнаткашларни уй-жой билан таъминлашдек муҳим масалага ўз вақтида етарли эътибор қилмаётирлар, уй-жой қурилишини ташкил этишга жиддий аҳамият бермаётирлар ва бу ишдаги камчиликларни йўқотиш учун тегишли чораларни кўрмаётирлар.

Уй-жой қуриш суръатлари йирик панеллардан уйлар қуришни ривожлантиришга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Бироқ, иморатсозлик заводларини қуриб битказиш ўз муддатида бажарилмади, бу заводларнинг қувватини лойиҳада кўрсатилган даражага етказиш ишлари йўл қўйиб бўлмайдиган даражада секин олиб борилмоқда. Йирик панеллардан қурилган уйларнинг прейскурант қиммати ҳали ҳам баланд, уй-жой майдонининг ҳар бир квадрат метрининг қимматини камайтиришга етарли эътибор берилмаётир.

Республика қишлоқ хўжалиги кескин юксалаётганлиги асосида колхозларнинг ижтимоий бойлиги ўсганлиги қишлоқларни янги социалистик асосда қайта қуриш учун бутун шарт-шароитни вужудга келтирди.

1958—1962 йилларда республика колхозлари капитал қурилишга бир миллиард сўмга яқин маблағ сарфладилар. Колхозчилар учун 81.378 та уй, 5 минг ўринли 411 та даволаш муассасаси, 26.780 ўринли 764 та болалар боғчаси ва яслиси ҳамда бошқа кўпгина маданий-маиший бинолар қурилди.

Бироқ, шуни айтиб ўтиш керакки, район марказлари ва қишлоқларни қуришнинг бош планлари ҳамда районларни планлаштириш схемалари колхоз қишлоқларини қайта қуришнинг перспектив вазифаларига ҳали жавоб берарли даражада эмас. Янги бош планлар ва районларни планлаштириш схемалари асосида иморатлар қуриш вақтида колхоз посёлкаларини сув билан таъминлаш, иситиш ва газ билан таъминлаш ишлари олиб борилмаётир, деса бўлади.

Ўрта Осиё, Закавказье республикалари ва Қозоғистон ССР пахтачилик ходимларининг 1954 йилда Тошкентда ўтказилган кенгашида Никита Сергеевич Хрушчевнинг нутқини бу ерда эслатиб ўтиш ўринли бўлади.

«... Сизларнинг қишлоқларингизнинг кўплари сиртдан қараганда жуда ҳам хунук кўринади. Одамлар камбағал бўлган вақтида уларнинг яхши уйлар қуриб олиш, ўз турмушларини безатиш учун имкониятлари йўқ эди. Ҳозир аҳвол бошқача. Ўзбек, тожик турмушининг ташқи кўриниши ҳам бу турмушнинг бой мазмунига, одамларнинг моддий маъмурчилигига, маданиятига мувофиқ эмас. Одамлар шундай уйларда яшаётганларини кўриб, ачинасан, киши.

... Бу аҳволни, айниқса қишлоқларда уй-жой ва маданий-маиший қурилиш кескин бўлиб турган сизларнинг республикаларингиздаги аҳволни ўзгартириш тўғрисида ўйлаб кўрайлик, ўртоқлар. Одамлар мумкин қадар кўпроқ ва яхшироқ уйлар қуриб оладиган бўлсинлар».

Қишлоқларни янги социалистик асосда қайта қуриш масаласида Никита Сергеевич Хрушчевнинг шу гапларидан кейин кўпгина иш қилинди, лекин имкониятларнинг ҳаммасидан ҳали ҳам тўла фойдаланилгани йўқ. Вазифа шуки, бу имкониятлардан тўғри ва моҳирлик билан фойдаланиш керак.

Шаҳарлар ва посёлкаларимизнинг уй-жой фонди халқнинг жуда катта бойлигидир. Шу сабабли, бу фонддан тўғри фойдаланиш ва уни асраш масалалари биринчи даражадаги аҳамиятга эга. Капитал ремонт учун маблағлар ажратиш 1960 йилдан бошлаб анча кўпайтирилди. Маҳаллий Советлар уч йил ичида шу мақсадлар учун 30 миллион сўмдан кўпроқ маблағ сарфладилар, умумий сатҳи 1 миллион квадрат метрдан кўпроқ уйлар ремонт қилинди. 1963 йилда жамики уй-жой фондининг 14 процентидан кўпроғини ремонтдан чиқариш мўлжаллаб қўйилди. Бироқ, бунинг учун ажратилган маблағлардан ҳали ҳам етарли равишда самарали фойдаланилмаётир.

Партия ва ҳукуматнинг катта ёрдами туфайли республикамизнинг шаҳар хўжалиги анча ривожланди. Кейинги тўрт йил ичида коммунал хўжаликка 65,4 миллион сўм пул сарфланди.

Республикамиз аҳолисининг ҳаётида газ мустаҳкам ўрин олди. Ўзбекистонда 1959 йилда 4.200 квартира газ билан таъминланган бўлса, шу йилнинг бошидаги маълумотларга қараганда газ билан таъминланган квартиралар 175 мингтадан ошиб кетди.

Ўтган йил колхозлар ва совхозларни ёппасига газ билан таъминлаш бошланган йил бўлди. Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари яшаб турган 10 минг квартирага газ киритилди. Ҳозирги вақтда ҳаммаси бўлиб 32 шаҳар ҳамда 43 қишлоқ ва посёлка газ ёнилғиси олмоқда.

Бизнинг иқлим шароитимизда шаҳарлар ва аҳоли яшаб турган жойларнинг санитария ҳолати шу жойларнинг сув ва канализация билан қай даражада таъминланганлигига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Етти йиллик йиллари мобайнида шу тармоқларга 31,5 миллион сўм ёки коммунал объектлар қуришга ажратилган ҳамма маблағларнинг 40 проценти сарфланди. Ҳар кун берилаётган сувнинг ўртача миқдори икки баравар кўпайди, водопровод тармоқларининг узунлиги эса 1,8 баравар кўпайди.

Бироқ, канализация қуриш шаҳар хўжалигининг умумий ўсишидан анча орқада қолмоқда. Республиканинг ҳамма шаҳарларида ҳам канализация бор, деб бўлмайди. Лекин канализацияси бўлган жойларда ҳам бу нарса тузук ривожланмаётир.

1963 йилнинг планида республиканинг яна олти шаҳрида канализация қуришга киришиш, бошқа шаҳарларда эса мавжуд канализация тармоқларини кенгайтириш кўзда тутилган. Бироқ, бу иш ҳам ҳозирги замон талабларига жавоб берарли даражада эмас.

Кир ювиб берадиган коммунал корхоналарни ва уйларда кир ювиб берадиган жойларни кенгайтириш ва кўпайтириш хотин-қизлар меҳнатини енгиллаштириш тадбирларининг биридир.

Бироқ, кир ювиб берадиган бу корхоналар ҳақиқатда аҳолига эмас, балки ташкилотларга ва корхоналарга (меҳмонхоналарга, сартарошхоналарга, ётоқхоналарга) хизмат қилмоқда.

Дарахтзор ва гулзорлар шаҳар аҳолисининг турмуш шароитини ва дам олишини яхшилашда жуда катта аҳамиятга эга. Бизнинг Ўрта Осиёда дарахт ва гулзорлар шаҳарларнинг микроиқлимини яхшилашнинг асосий воситасидир.

1962 йилда фақат коммунал хўжалик йўли билан 4 миллион 412 минг туп дарахт кўчатлари ўтқазилди. Бундан олдинги йилларда республика шаҳарларида ҳар йил 5 миллион тупга яқин дарахт кўчатлари ўтқазилар эди.

Шунга қарамай, шаҳарларимизни, қишлоқ ва посёлкаларимизни кўкаламзорлаштириш уй-жойлар қуриш суръатидан ҳали ҳам жуда орқада қолмоқда. Шаҳарларни кўкаламзорлаштириш масалаларини илмий асосда тубдан қайта кўриб чиқиш, катта-катта дарахтзорлар вужудга келтиришга кўпроқ эътибор бериш, шаҳар атрофи зоналарида меҳнаткашлар дам оладиган парклар ва боғлар вужудга келтириш зарур.

Яна бир муҳим масала бор, у ҳам бўлса республика шаҳарларини, район марказларини обод қилиш масаласидир. Ҳукумат ҳар йил бу мақсадлар учун анча-анча маблағ ажратмоқда. Бу маблағлар асосан йўл-кўприклар қуришга сарфланиши лозим. Лекин бу маблағларнинг анчагина қисми иккинчи даражали бошқа эҳтиёжларга харажат қилинмоқда.

Ер ости коммуникацияларини қуриш ишлари келишилмасдан ва нотўғри ўтказилаётганлиги шаҳар ободончилигига катта зарар етказмоқда. Натижада яқиндагина асфальт қилинган йўллар ва йўлкаларни ковлаб, ер ости коммуникациялари қуришга тўғри келмоқда, бу йўллар ва йўлкаларни тузатиб олишга анча маблағ сарф бўлмоқда.

Шаҳар транспортининг аҳолига хизмат кўрсатиш ишини ҳам, эришган натижаларини ҳам қониқарли, деб бўлмайди. 1962 йилда трамвайлар ва троллейбусларда пассажирлар ташиш плани бажарилмади. Автобуслар айниқса шаҳарларда одамларнинг қатнашини таъминлайдиган асосий воситаларнинг бири бўлиб қолди. Республикада ҳар кун автобусларнинг ўзигина 1 миллион 224 минг киши қатнайди. Бироқ автобусларнинг ва автомобилларнинг аҳолига хизмат кўрсатиши ҳали ҳам етарли равишда яхши ташкил қилинмаган.

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ТУРМУШИНИ ВА УНГА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МАДАНИЯТИНИ МУТТАСИЛ ЯХШИЛАЙЛИК

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати совет кишисига маиший хизмат кўрсатиш масалаларига ҳамиша катта эътибор бермоқдалар. КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорларига асосланиб, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш масалалари билан шуғулланишни махсус тузилган бошқармаларга ва қишлоқ жойларда матлубот кооперацияси системасига топширишни зарур деб топдилар.

Маҳаллий саноат ва маиший хизмат кўрсатиш қайта ташкил этилганлиги ижобий натижа берди, буни ҳозирги вақтда аҳолига кўрсатилаётган маиший хизмат ишларининг ҳажми ошганлиги яққол кўрсатиб турибди. Меҳнаткашларга хизмат кўрсатаётган корхоналарни ихтисослаштириш, йириклаштириш ва механизациялаш, шу билан бир вақтда қабул пунктлари шохобчаларини кўпайтириш чоралари кўрилмоқда.

Мана шу чораларнинг ҳаммаси бажарилаётган заказлар сонини кўпайтиришга ва сифатини яхшилашга, ремонт таннархини анча камайтиришга ёрдам бермоқда.

Республикамиз аҳолисининг моддий фаровонлиги ошганлиги натижасида ҳозирги вақтда хонадонларда 300 минг телевизор, 1 миллионга яқин радиоприёмник, 150 минг мотоцикл ва 1 миллиондан кўпроқ велосипед, 1,5 миллион тикув машинаси, 300 мингта кир ювиш машинаси, жуда кўп соат, ҳар хил электр асбоблар, музика асбоблари ва мебеллар бор.

Қилинган ҳисоблар шуни кўрсатадики, маиший хизмат кўрсатиш учун бажариладиган ишларнинг ҳажми яқин вақт ичида тахминан беш баравар кўпайиши керак.

Маҳаллий Советлар, бутун жамоатчилик республика аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш масаласини 1959 йилда махсус муҳокама қилган Ўзбекистон ССР Олий Совети сессиясининг қарорини бажармоқ учун кўпгина иш қилдилар. Бу ишдаги камчиликларга депутатларнинг ва меҳнаткашларимизга маиший хизмат кўрсатиши лозим бўлган ходимларнинг эътиборини алоҳида жалб қилиб ўтмоқчиман.

Умуман республикада маиший хизмат кўрсатиш плани ўтган йилда атиги 76,8 процент бажарилди.

Қишлоқ меҳнаткашларига маиший хизмат кўрсатиш ишини кўнгилдагидек деб бўлмайди. Қишлоқ жойларида маиший хизмат кўрсатиш плани ўтган йил фақат 65,4 процент бажарилди, «Ўзбекбирлашув» системаси эса бу планни 31 процент бажарди, холос.

Ишчилар ва хизматчиларнинг санитария-маиший аҳволини яхшилашнинг ҳам аҳамияти катта. Бироқ, бир қанча корхоналарда кийим иладиган жойлар йўқ, кийимларни ювиб берадиган корхоналар, душхоналар, хотин-қизлар учун шахсий гигиена хоналари, болаларни эмизиш учун ажратилган хоналар, очиқда ишлайдиган ишчиларнинг қиш вақтида исинадиган жойлари йўқ ва ҳоказо.

Республикамиз экономикаси тўхтовсиз юксалиб бораётганлигини, халқнинг маданияти ва фаровонлиги ошиб бораётганлигини, жумладан шу нарса ҳам тасдиқлаб турибдики, кейинги тўрт йил ичида аҳолига мол сотиш 25 процент кўпайди, шу жумладан, гўшт сотиш қарийб икки баравар, сут сотиш бир ярим баравардан зиёдроқ, сабзавот сотиш 45 процент, қанд-шакар ва ширинликлар сотиш 35 процент, трикотаж моллари сотиш 45 процент, мебель сотиш икки баравар, телевизорлар сотиш бир ярим баравар, холодильниклар ва кир ювиш машиналари сотиш икки баравардан зиёдроқ кўпайди.

Умумий овқатланиш корхоналарининг обороти ўтган йиллар мобайнида қарийб учдан бир ҳисса кўпайди.

Чакана савдо ва умумий овқатланиш ривожланганлиги билан бир қаторда меҳнаткашларга хизмат кўрсатиш маданияти ҳам ошди. Молларнинг хили кўпайди, сифати яхшиланди, савдонинг янги прогрессив формалари жорий қилинмоқда. Шу давр ичида савдо шохобчаларида ишлаб турган кишилар сони жиҳатидан қарийб бир ярим баравар, ошхоналардаги жойлар 40 процент кўпайди.

Қишлоқ аҳолисига моллар сотиш анча кўпайганлиги қувонарли бир ҳолдир. Ҳозирги вақтда қишлоқ жойларнинг ҳаммасида яхши магазинлар, бу магазинларда хил-ма-хил ва ранг-баранг моллар бор. Етти йилликнинг тўрт йили мобайнида қишлоқларда 3 мингта магазин ва дўконлар очилди.

1962 йилда республикада жами 1938 киши ишлайдиган 680 та магазин, дўкон ва палаткалар, шу жумладан қишлоқларда 1097 киши ишлайдиган 412 та магазин ва дўконлар очилди. 15.747 та ўринга эга бўлган 628 та янги ошхоналар, закускахоналар ва кафелар, шу жумладан қишлоқларда 8400 ўринга эга бўлган 452 та янги ошхона ва кафелар очилди.

Давлат ва кооператив савдосининг чакана мол обороти етти йилликнинг тўрт йили мобайнида 25 процентдан зиёдроқ кўпайди.

Шу билан бирга аҳолига савдо хизмати кўрсатишда кўпгина камчиликлар ҳам бор. Бу камчиликларнинг бири шуки, айниқса қишлоқларда ва янги қурилишлар бўлаётган районларда савдо шохобчалари етарли ривожланмаган. Савдо ташкилотлари истеъмолчиларнинг талабини тузук ўрганмаётирлар. Ошхоналарда савдо қилиш ва хизмат кўрсатиш маданияти ҳали ҳам паст.

Аҳолини сабзавот, картошка, мева ва сут билан таъминлаш ҳали ҳам яхши ташкил этилмаган. «Йирик шаҳарлар ва саноат марказларининг атрофида сутчилик — сабзавотчилик хўжаликлари вужудга келтириш тўғрисида» ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг КПСС Марказий Комитети Президиумига ёзган хатида қўйилган вазифаларни амалга ошириш бу соҳадаги камчиликларни тугатмоқ учун катта роль ўйнамоғи керак.

Республиканинг шаҳарлари ва саноат марказлари яқинида мана шундай хўжаликлар вужудга келтириш масалаларини сабот билан ва пухта ҳал қилиш зарур, чунки Ўзбекистонда табиий газ борлиги сабзавот етиштириш учун парник-теплица хўжаликларини яқин вақт ичида кўпайтириб юборишга тўла имконият беради.

ОДАМЛАРНИНГ СИҲАТ-САЛОМАТЛИГИ ВА УМРИНИ УЗАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

Меҳнаткашларнинг соғлиғини сақлашни яхшилаш соҳасида Ўзбекистонда анчагина ютуқлар қўлга киритилди. Қишлоқ аҳолисига медицина-санитария хизмати кўрсатиш даражасини шаҳар аҳолисига медицина хизмати кўрсатиш даражасига яқин вақт ичида етказиб олмоқ учун бу ишга алоҳида эътибор берилмоқда.

Касалхона муассасалари йириклаштирилганлиги стационар врачлик ёрдами кўрсатишнинг ихтисослаштирилган турларини 1,5-2 баравар кенгайтириш имконини берди.

Кўпгина илғор колхозларнинг ташаббуси билан туғруқхоналар, участка касалхоналари, колхозлараро санаторийлар ва бошқа даволаш муассасалари қурилмоқда. Масалан, собиқ Ангор районидаги Карл Маркс номли колхозда бўлинмас фонд ҳисобидан 75 ўринли туғруқхона қурилди. Денов районининг колхозлари район касалхонаси территориясида 75 ўринли касалхона корпуси қурдилар. Собиқ Сариосиё районининг колхозлари ҳам мана шундай корпус қуриб бердилар. Бундай қимматли ташаббусларни ҳар тарафлама рағбатлантириш ва кенг оммалаштириш керак.

Бироқ, шу муваффақиятларга қарамай, республикада соғлиқни сақлашни ривожлантириш ишида жиддий камчиликлар бор. Медицина муассасаларининг капитал қурилиш планлари йилдан-йилга жуда қониқарсиз бажарилмоқда.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати келажагимизнинг эгаси бўлган ёш авлод тўғрисида ҳамиша жуда катта ғамхўрлик қилмоқдалар. Кўп болали оналарга ва ёлғиз оналарга тўланаётган нафақаларнинг миқдори 1956 йилдаги 23,4 миллион сўмдан 1962 йилда 47,3 миллион сўмга етди. Мактабгача ёшда бўлган болалар муассасаларининг шохобчаларини кенгайтириш соҳасида катта иш қилинди. Болалар боғчалари ва яслиларида ҳозирги вақтда 200 мингдан кўпроқ бола тарбияланмоқда. Болалар учун янги боғчалар ва яслилар қурилганлиги Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг топшириғини бажаришга ҳамда болалар боғчалари ва яслиларига яна 50 минг болани жойлаштиришга имкон берди.

Бироқ, шу тадбирлар амалга оширилганлигига қарамай, республикада мактабгача ёшда бўлган болалар муассасалари шохобчаларини кенгайтириш ҳали ҳам қониқарли аҳволда эмас. 1963—1965 йилларда болалар боғчалари қуришни ва уларни янада кенгайтиришни таъминлайдиган тадбирларни ишлаб чиқиб, болалар боғчаларидаги ўринларни камида 300 мингтага етказишни таъминлайдиган тадбирларни ишлаб чиқиш зарур.

Аҳоли соғлиғини сақлаш масалаларида санаторийлар ва дам олиш уйларининг аҳамияти катта. 1962 йилда республиканинг касаба союз ташкилотлари санаторийлар, дам олиш уйлари, тунги профилакторийлар, туристлик базалари ва альпинистлик лагерларининг йўлланмалари учун 5 миллион 736 минг сўм ёки 1961 йилдагига қараганда 420 минг сўм кўп пул тўладилар. Шу маблағлар ҳисобидан ишчи, хизматчи ва студентлардан 100 мингдан кўпроқ киши дам олди, ўз соғлиғини яхшилади, пионер лагерларида 78,5 минг бола дам олди.

1963 йилда ишчи ва хизматчилардан 110 минг кишига шифохоналарда даволаниш учун йўлланмалар берилади, пионерлар лагерларида эса 100 мингдан кўпроқ бола дам олади.

КПСС Программасида бундай дейилади: «Партия ёш авлодни болалик чоғидан бошлаб жисмоний жиҳатдан соғлом қилиб тарбиялашни, уларда жисмоний ва маънавий кучларни уйғун равишда ривожлантиришни таъминлашни ўзининг энг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблайди. Бу эса оммавий спорт ва физкультуранинг барча хилларини ҳар томонлама ривожлантиришни, шу жумладан мактабларда ҳам ривожлантиришни, аҳолининг тобора кенг табақаларини, айниқса ёшларни физкультура ҳаракатига жалб этишни талаб қилади».

Республикада етти мингга яқин физкультура коллективлари самарали ишламоқда. Бу коллективлар турли ёшлар ва касблардаги бир миллиондан кўпроқ физкультурачиларни ва спортчиларни ўз сафларига бирлаштириб турибди. Булар орасида қишлоқ меҳнаткашларидан 250 мингдан кўпроқ физкультурачи ва спортчи бор.

Агар физкультура ҳаракатига кўпроқ эътибор берилиб ғамхўрлик қилинганида эди, физкультура ва спортни юксалтириш соҳасидаги муваффақиятларимиз анча кўпроқ бўлур эди.

Маориф министрлигининг умумий таълим мактабларида жисмоний тарбия қандай ташкил этилганлигини олиб кўрайлик. Республикадаги 6.088 мактабда фақат 283 та спорт зали ва 228 та комплекс гимнастика майдончалари бор; жисмоний тарбия дарслари паст савияда ўтказилмоқда, ўқувчилар спорт формаларига эга эмаслар, мактаблар эса спорт учун зарур асбоблар билан таъминланмаган.

МЕҲНАТГА КОММУНИСТИК МУНОСАБАТНИ ТАРБИЯЛАШ

Совет адабиёти ва санъатининг юксак ғоявийлиги ва бадиий маҳорати, маданий-оқартув муассасалари, матбуот, радио ва телевидениенинг иши КПСС Марказий Комитетининг ҳамиша диққат марказида бўлиб келди. Партия ва ҳукумат раҳбарларининг мамлакатимиздаги адабиёт ва санъат арбоблари билан учрашувлари традиция бўлиб қолди.

Шу йил март ойининг бошида бўлиб ўтган мана шундай учрашувда Никита Сергеевич Хрушчев ёрқин нутқ сўзлади. Бу нутқ совет адабиёти ва санъатини ривожлантириш йўллари тўғрисидаги ғамхўрликни ифодалаб берди. «Матбуот ва радио, адабиёт, сураткашлик, музика, кино, театр, — деди Н. С. Хрушчев, — партиямизнинг ўткир ғоявий қуролидир. Шунинг учун ҳам партиямиз ўзининг бу қуроли ҳамиша жанговар тайёр ҳолда бўлиши, душманларга ўткир зарба берадиган ҳолда бўлиши тўғрисида ғамхўрлик қилади. Партия ҳеч кимнинг бу қуролни ўтмаслаштиришига, унинг таъсир кучини сусайтиришига йўл қўймайди».

Кечагина Тошкентда Ўрта Осиё республикалари идеология ходимларининг кенгаши ўз ишини тамомлади. Бу кенгашнинг ишида КПСС Марказий Комитетининг секретари, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Идеология комиссиясининг раиси Л. Ф. Ильичев қатнашди.

Мана шуларнинг ҳаммаси идеология ишини яхшилаш тўғрисида, меҳнаткашларни коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодекси руҳида тарбиялаш тўғрисида Коммунистик партия қандай ғамхўрлик қилаётганлигини кўрсатувчи намунадир.

Республикамизда адабиёт ва санъат арбобларининг катта отряди муваффақиятли ишламоқда. Меҳнаткашларнинг маънавий-маданий жиҳатдан ҳар томонлама ўсиши учун кенг имкониятлар вужудга келтирилган. Оммавий-оқартув ишларини ўтказишга ҳар йил давлат 5 миллион сўмдан кўпроқ маблағ ажратмоқда.

Маданият халқ университетлари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда тобора катта роль ўйнамоқда. Ҳозир Ўзбекистонда 238 та мана шундай университет ишлаб турибди.

Ўзбекистонда талантлар кўп. 4 мингга яқин ҳаваскорлик тўгараклари ва коллективлари бор. Бадиий ҳаваскорликнинг ҳар йил кўриклари ва конкрусларини ўтказиш яхши традиция бўлиб қолди.

Кейинги йилларда кутубхоналарнинг иши яхшиланди. Жамоатчилик асосларида кўчма кутубхоначалар ташкил этиш, китобхонларга китобларни етказиб бериш кенг авж олмоқда.

Шу билан бирга республикадаги кўпгина маданий-оқартув муассасалари ишининг савияси ва мазмуни меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида КПСС XXII съезди қўйган вазифаларга ҳали ҳам жавоб берарлик даражада эмас. Маданият муассасаларининг шохобчалари тузук ривожланмаётир ва аҳолининг ўсиб бораётган эҳтиёжларидан орқада қолмоқда.

Кейинги йилларда колхоз клубларининг ярмиси, кутубхоналарнинг эса учдан бир қисми ёпилиб қолганлиги айниқса йўл қўйиб бўлмайдиган бир ҳолдир. Колхозларда бир қанча клуб ва кутубхона биноларидан кўпинча бошқа мақсадлар учун фойдаланилмоқда.

Касаба союз ташкилотларининг маданий-оқартув муассасаларида иш ҳали ҳам тузук ташкил этилмаган.

1961—1963 йилларда клуб ва кутубхоналар қуриш планлари тузилган ҳамда область партия комитетлари ва область ижроия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети томонидан тасдиқланган бўлса ҳам, бироқ бу планлар жуда қониқарсиз бажарилмоқда.

Республика маданият министрлиги, Навоий номидаги республика халқ кутубхонаси, республика халқ ижодий уйи айниқса қишлоқлардаги маданият муассасаларига ҳали ҳам етарли равишда амалий ёрдам кўрсатмаётирлар, клублар ва кутубхоналар ишидаги янги, илғор ташаббусларни, энг яхши маданият ходимларининг тажрибаларини умумлаштириш ва ёйишга ўзларининг асосий эътиборларини бермаётирлар.

Никита Сергеевич Хрушчев партия ва ҳукумат раҳбарларининг адабиёт ва санъат арбоблари билан учрашувида сўзлаган нутқида уқтириб айтдики, партиямиз совет кино санъатини халқни коммунистик руҳда тарбиялашнинг энг муҳим бадиий воситаларидан бири деб ҳисоблайди.

Ўзбекистонда давлат, касаба союз ташкилотларининг ва идораларнинг шаҳарларда 522 та ва қишлоқларда 2175 та кино установкалари ишлаб турибди. Кейинги йилларда давлат банки берган ссудаларнинг ўзи билангина 130 та қишлик ва ёзги кинотеатрлар қурилди, қишлоқларда 889 та кино установка ишга туширилди. Республикамиз пойтахти Тошкент шаҳрида 2500 ўринли панорамали кинотеатр қурила бошланди. Давлат кинотеатрлари 1962 йилда 1961 йилдагига қараганда 6 миллиондан кўпроқ кишига хизмат қилди.

Радиоэшиттириш ва телевидение мамлакатимиздаги бутун идеология ишининг энг муҳим участкаларидан бири. Ҳозирги вақтда республикамизда радиоэшиттиришлар ўзбек, рус, тожик, татар ва қозоқ тилларида олиб борилмоқда.

Шуни айтиб ўтиш керакки, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитети, республика Алоқа министрлиги ишни аниқ план асосида ташкил этишни, меҳнаткашларнинг юксак ғоявий ва техника жиҳатидан мукаммал эшиттиришларга бўлган талаблари ва истакларини тўла қондиришни ҳали ҳам таъминлаганлари йўқ, радиоэшиттириш ва телевидение шохобчаларини тузук ривожлантирмаётирлар.

Республика аҳолисига алоқа воситаларининг ҳамма турлари билан хизмат кўрсатишни яхшилаш соҳасида етти йилликнинг ўтган йиллари мобайнида бирмунча муваффақиятларга эришдик. Алоқа воситалари билан хизмат кўрсатиш ишларининг ҳажми 1964 йил учун планлаштирилган даражага етказилди, алоқа корхоналари шохобчаларини ривожлантириш эса 1965 йил учун мўлжалланган даражага етказилди.

«Правда», «Известия» ва бошқа шулар сингари бир қанча марказий газеталар, республика матбуоти ҳозирги вақтда босилиб чиққани куниёқ барча область марказларига, йирик шаҳарларга ва район марказларига етказиб берилмоқда.

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишидаги камчиликлар ва нуқсонлар оқибат натижада меҳнатга нисбатан ношудлик қилиш, давлат планларини бажармаслик, хўжасизлик, халқ мулкини ўғирлаш, хотин-қизларга нисбатан бой-феодалларча муносабатда бўлиш, одамларнинг онгида диний хурофотларнинг ва бошқа ўтмиш сарқитларининг намоён бўлиши сингари фактларга олиб келади.

Бу ишлар тағин ҳам тўғри ташкил қилинган тақдирда республикамиз халқ хўжалик планларини бажаришда тағин ҳам яхшироқ натижаларга эришган бўлур эдики, бунга ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ. Мана шуларнинг ҳаммаси бизни меҳнаткашларнинг коммунистик руҳда тарбиялаш ишини тубдан яхшилашга мажбур қилади.

Тажриба шуни кўрсатиб турибдики, бу ишлар етарли савияда ўтказилаётган жойларда биз ҳеч шубҳасиз муваффақиятларга эришмоқдамиз. Бунга мисол қилиб Янгиариқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги ўртоқ Б. Худойберганов раислик қилаётган «Правда» колхозини кўрсатиш мумкин.

Бу колхозда кейинги тўрт йилнинг ўзидагина 100 тадан кўпроқ яхши типовой уйлар қурилди, туғруқхонаси, дорихонаси, болалар муассасаси бўлган замонавий касалхона шаҳарчаси қад кўтарди, мактаб учун янги қурилган типовой бино фойдаланишга топширилди. Колхозда ёзлиқ театр, радиоузел, телефон станцияси, маиший хизмат кўрсатиш корхонаси, 15 та дала шийпони, 2200 тадан кўпроқ китобга эга бўлган иккита қишлоқ кутубхонаси ва битта колхоз кутубхонаси бор. Колхозчиларнинг ҳамма болалари бир смена бўлиб ўқимоқда.

Бундай мисолларни жуда кўп келтириш мумкин.

Республикадаги маданий-оқартув муассасаларининг, маҳаллий Советларнинг, комсомол ва касаба союз органларининг асосий вазифаси шуки, улар партия XXII съездининг тарихий қарорларини, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Программасини ҳар томонлама кенг пропаганда қилишлари керак. Маданият муассасалари ўзларининг ҳамма ишларини колхозлар, совхозлар, корхоналар, ташкилотларнинг амалий турмуши билан маҳкам боғлаб олиб боришлари, меҳнаткашларни етти йиллик планни бажаришга сафарбар қилишга, уларни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашга ёрдам беришлари лозим.

ОДАМЛАРГА, КАДРЛАРГА ЭЪТИБОРНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш соҳасида тобора кенгайиб бораётган ишлар ва тадбирларни уддаламоқ учун шу ишларни бажарадиган тегишли мутахассислар ва ишчиларнинг малакали кадрлари бўлиши лозим.

Аммо Маданият министрлиги, Савдо министрлиги, «Ўзбекбирлашув» аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш билан боғлиқ бўлган бошқа министрликлар ва идоралар, маҳаллий Совет ташкилотлари, колхозларнинг правлениелари кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш ишида катта хатоларга йўл қўймоқдалар.

Республика олдида катта вазифа турибди — яқин йиллар ичида биз аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатувчи ҳамма муассасалар ва корхоналарни малакали ходимлар билан, айниқса олий ва ўрта махсус маълумотга эга бўлган ходимлар билан етарли миқдорда таъминлашимиз лозим.

Шу мақсадда биз республикадаги олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг тегишли факультетларига ва бўлимларига, профессионал техника билим юртларига ўқувчилар қабул қилишни кўпайтиришимиз, янги ихтисослар бўйича кадрлар тайёрлашга киришмоғимиз, эҳтимолки, ҳатто янги ўқув юртлари ташкил этишимиз лозим.

Кадрларни тайёрлаш жуда кенг миқёсда ташкил этилиши лозим. Биринчи навбатда ҳар хил курсларга хотин-қизларни тортиш зарур. Соат заводларида, электр рўзғор асбоблари, телевизорлар, радиоприёмниклар ишлаб чиқарадиган корхоналарда асосан хотин-қизлар ишлайди. Уларнинг моҳир қўллари майда ва жуда майда деталларни муваффақиятли равишда тайёрлаб бермоқда. Бас шундай экан, мана шу асбобларни ремонт қилиш ишида бизда нега хотин-қизлар эмас, асосан эркаклар ишлайди? Хотин-қизларимиз маишат ва рўзғор тўғрисида ғамхўрлик қилишга эпчилдирлар. Шунинг учун ҳам улар бу муҳим ишни тез юриштириб юборадилар ва маданий маишатни вужудга келтиришда меҳнаткашларга катта ёрдам кўрсатадилар.

Депутат ўртоқлар!

Бу докладда республика аҳолисига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашнинг баъзи масалалари баён қилиб ўтилди.

Бу масалалар халқ учун жуда керакли ва зарур масалалардир. Шу сабабли биз одамлар маданиятини ва турмушини яхшилаш ишида яқин йиллар ичида янги, катта муваффақиятларга эришмоқ учун мумкин бўлган чораларнинг ҳаммасини кўришимиз лозим, чунки буни биздан партия ва ҳукумат талаб қилмоқда.

3 мартда Ўзбекистон ССР Олий Советига ва меҳнаткашлар депутатларининг маҳаллий Советларига сайловлар бўлиб ўтди. Халқ ўзининг энг яхши ўғил ва қизларидан 70 минг кишини Советларга депутат қилиб сайлади. Республика аҳолисининг мана шу илғор отряди янги турмуш учун курашда ўзининг етакчилик ролини кўрсатиши лозим.

Халқ сайлаган вакиллар Ватан олдидаги ўз бурчларини бажармоқ, коммунизмнинг: **Ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт саодати учун!** — деган улуғ идеясини амалга оширмоқ учун КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг доно раҳбарлигида ҳеч шубҳасиз ҳамма чораларни кўрадилар! **(Қарсаклар).**

---

*) Доклад қисқартирилган стенограммадан олиб босилди.

БИЛАСИЗМИ?

▲ Ҳар йили бутун дунёда 700 миллион квадрат метр деразa ойнаси ишлаб чиқарилади, 100 миллион метр пардозланган ойна, 35 миллиард дона ҳамма турдаги ойна яшиги ишлаб чиқарилади.

▲ Ҳозирги замон телескопининг оғирлиги ўнлаб тонна келади. Улар ҳайрат қоларли даражада сезувчандир. Агар Ер юзасининг нотекислиги ҳалақит бермаганда эди, Владивостокда ёқилган гугуртнинг ёруғлик нурини шу телескоп билан Москвада «тутиш» мумкин бўларди. Шундай телескоплардан бири Қрим обсерваториясида ўрнатилган ЗТШ-2,6 совет телескопидир.

▲ Кўзойнак ойнадан тайёрланган биринчи оптик асбоб бўлган. Кўзни яхши кўришга ёрдамлашадиган линза эса бизга қадимги Рим тарихидан маълум. Император Нерон узоқни кўролмас эди. Шунинг учун у циркда гладиаторлар жангини кўрган вақтда кўз олдида ялтироқ зумрадга ўхшаш моноклни ушлаб турган.

Икки ойнани бир-бирига бирлаштириш ақлга келгунча анча вақт ўтган. Кўзойнакни қандай тутиш керак деган масала турарди. Бу масалани уч юз йил давомида ҳал қилишган. Дастлаб ойнани шляпага боғлаб кўришган, кейин стерженга мустаҳкамланган металл ҳалқаларга қўйишган. Ойналарни тасмага ўтказишган. Бу тасмаларнинг учи бўйнига боғланарди.

Кўзойнак эволюцияси бизнинг давримизда ҳам тамом бўлганича йўқ. Кейинги вақтларда пайдо бўлган кўзойнакнинг янги кўриниши — «контактли линзалар» тўғридан тўғри кўзга қўйилади. Линза қорачиққа тақалиб туради.

Верхолазлар, балериналар, денгизчилар энди кўриш қобилияти ёмонлашган ҳолда касбларини ўзгартириб ўтирмайдилар.

Пойтахтимизнинг 4-уй-жой шаҳарчасида янги магазин очилди. Унинг 8 та бўлими бор. Маҳсулотлар 15 та холодильникда сақланади. Суратда: янги очилган 50-магазининг кондитер маҳсулотлари бўлимида савдо пайти.

3500 ТУП КЎЧАТ

Калинин районидаги Собир Раҳимов номли колхознинг 110 гектар мевазор боғи бор. Колхоз боғбонлари баҳор келиши билан парвариш ишларини қизитиб юбордилар. Ҳозир бу мевали дарахтларнинг кўпи гуллаб ҳосилга кирабошлади.

Бу йил колхоз боғбонлари яна 3500 туп турли хил мевали дарахт кўчатларини ўтқаздилар. Шу неча кундузда бу ниҳоллар эрта баҳор нафасидан баҳраманд бўлиб куртак ёзмоқда.

Т. ЖУРАЕВ.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ Бирлашган Араб Республикаси — Яман бирлашган қўмондонлигининг Санодаги вакили айтишича, 20 мартда Бирлашган Араб Республикаси — Яман қўшинлари ёлланма аскарларнинг Шедиф районидан (Саудия Арабистони) Яман территориясига ўтиб олишга қилган уринишларини даф этганлар. Ёлланма аскарлар талафот кўриб, тумтарақай қочганлар. Яман қўшинлари душманнинг бир автомашинасини яксон қилганлар ва бир автомашинасини қўлга туширганлар.

▲ Яман Араб Республикаси ҳукумати Яманда Германия Демократик Республикасининг бош консулхонасини очиш ҳақида қарор қабул қилди.

▲ Бразилия ташқи ишлар министрлиги американлик журналист Льюис Штейнни мамлакатдан ахборотлар бериш ҳуқуқидан маҳрум қилди. Министрлик американлик журналист томонидан АҚШ га юборилаётган ахборотлар Бразилиянинг миллий суверенитетига путур етказади, деб таъкидлайди

▲ Суриянинг бош министр Салоҳ Битар бошчилигидаги делегацияси Қоҳирадан Дамашққа жўнаб кетди. Делегация араблар бирлиги тўғрисида Бирлашган Араб Республикаси ҳукумати билан музокаралар олиб борган эди. Битар иттифоқ ҳақидаги музокаралар «ғоят фойдали» бўлди ва бир неча кундан кейин Суриянинг бошқа делегацияси бу музокараларни давом эттиради, деб айтди.

▲ Детройт шаҳар атрофида (АҚШ) маҳаллий уй-жой бошқармасининг директори Жорж Керштейн қамоққа олинди. У қурилиш фирмаларига шартномаларни тақсимлаш вақтида пора олганликда айбланади. Шаҳар атрофи амалдорларидан яна учтаси канализация системаси қуриш билан шуғулланувчи корхона эгалари билан қаллоблик қилишда айбланадилар.

▲ Португалия пойтахти Лиссабонда олти киши — тўрт студент, бир ишчи ва бир солдатнинг қамоққа олинганлиги эълон қилинди. Қамоққа олинганлар Анголани озод қилиш халқ ҳаракатига қўшилиш ниятида бўлишда айбланадилар. (ТАСС).

* * *

ЖАЗОИР, 22 март. (ТАСС). Ўзбекистон ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари билан алоқа Совет комитетининг аъзоси Ҳамид Ғулом Жазоирга келди. Ҳамид Ғулом Жазоир ёзувчилари билан учрашади ва мамлакатнинг ҳаёти билан танишади.

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИ БИЛАН СУРИЯ ЎРТАСИДАГИ МУЗОКАРАЛАР ТАМОМ БЎЛДИ

ҚОҲИРА, 22 март. (ТАСС). Бу ерда президент Носир бошчилигидаги Бирлашган Араб Республикаси делегацияси билан бош министр Битар бошчилигидаги Сурия делегацияси ўртасида олиб борилган музокаралар тўғрисидаги ахборот эълон қилинди. Делегациялар «Миср билан Сурия ўртасидаги 1958 йилги бирлик тажрибасини қараб чиқдилар, бу тажрибанинг ижобий ва салбий томонлари тўғрисида фикр олишдилар ҳамда ҳар икки томон қай хилдаги хатоларга йўл қўйганлигини аниқладилар».

Ҳар иккала делегация «ҳуқуқий тенглик ва федерация асосида» бирлашиш учун ҳозир объектив имкониятлар бор, деган фикрга келди. «Бошқа эркин араб мамлакатлари бирлашиш учун қулай шароитларга эга бўлган тақдирда кейинчалик ана шу бирликка қўшила оладилар».

Сўнгра ахборотда таъкидлаб ўтилишича, «Бирлашган Араб Республикаси, Ироқ ва Сурия бирлигининг ташкилий тузилиши» ана шу мамлакатларнинг барча ҳуқуқларини ва тарихий бурчларини гарантиялайдиган мустаҳкам асосга эга бўлиши лозим. Ана шу учала мамлакат бирлик сиёсатини амалга оширади. Бундан мақсад — «бу бирликнинг барча араблар бирлиги учун том маъноси билан негиз бўла олишини» таъминлашдир.

ШАХМАТ

ГИГАНТЛАР „ЖАНГИ“ ОЛДИДАН

— Ботвинник-Петросян матчининг ғолибини айтиб беришга журъат этолмайман, деди бугун матбуот конференциясида собиқ жаҳон чемпиони доктор Макс Эйве. Халқаро шахмат федерацияси президентининг вакили сифатида Москвага келган голландиялик гроссмейстер бу учрашув айниқса мароқли бўлади, деб ҳисоблайди. Ҳар иккала рақиб ўз маҳоратининг чўққисидадир, бинобарин, Эйвенинг фикрича, маънавий ва психологик жиҳатдан тайёргарлиги яхшироқ бўлган шахматчи ғолиб чиқади.

— Менинг учун эса, — деди матбуот конференциясида матчнинг судьяси халқаро мастер Гарри Голомбек (Англия), — бу матч шахмат соҳасидаги ўзига хос «конфликт» бўлади. Ботвинник буюк шахмат стратеги бўлиб, ўйиннинг классик услубини эгаллаган. Петросян эса буюк ва ажойиб шахматчи бўлиб, унинг учун шахмат ўйини худди нафас олишдек табиий бир эҳтиёждир. Бу катта, ижодий мунозарада кимнинг ғолиб чиқишини вақт белгилайди.

Журналистлар собиқ жаҳон чемпиони гроссмейстер Михаил Талдан ҳам бўлажак матч ҳақида ўз фикрини айтишини сўрадилар. У ҳам Голомбекнинг фикрини қувватлаб, мўлжални айтиш бугун ҳар қачонгидан ҳам қийин, деди.

— Мен қаттиқ ишонаманки, деди сўнгра сўзга чиққан гроссмейстер Пауль Керес, бу матчда очколарда катта тафовут бўлмайди.

Бутуниттифоқ шахмат федерацияси раисининг ўринбосари Лев Абрамов журналистларнинг саволларига жавоб қайтариб, Петросяннинг секунданти Исаак Болеславский бўлишини хабар қилди. Ботвинник ҳали ўз секундантининг ким бўлишини айтгани йўқ. Лекин у бу ҳақда хоҳлаган вақтида хабар бериши мумкин, лекин унинг секунданти у айтганидан икки ҳафта ўтганидан кейингина ишга киришиши мумкин.

Матч матбуот бюросининг раҳбари халқаро арбитр Яков Рохлин журналистларни матбуот бюросининг иш тартиби билан таништирди. У, матчга газета, радио, телевидениеларнинг 120 мухбири келганлигини, булардан ярми чет эл матбуотининг вакиллари эканлигини айтди

Шундай қилиб, тахмин қилишлар вақти ўтди. 23 мартда соат 16-30 минутда биринчи партияда оқ доналар билан ўйнайдиган Тигран Петросян биринчи юришни қилади. 22 март. (ТАСС).

БИР ШОДА НУР

Ҳали тоғ ортида қуёш қайдадир,
Қоялар яширмиш уни букилиб.
Бироқ бир шода нур тортинмай дадил
Юксак-юксаклардан мўралар кулиб.

Балки кўҳлик тонгнинг чопари,
Қарашида шўхлик, жилвагар имо.
Гўё тиниқликдан яралган пари,
Қўшиқдан яралган, эҳтимол.

Теграсида олтин кунгура,
Балки фазо қасрига соқчи.
Зум ўтмай қуёшни ипакка ўраб,
Кўк тўрига бошлаб чиқмоқчи.

Шу, зардан тўқилган самолар байти,
Қуёш китобидан очилган варақ,
Қутлуғ кун ҳақида ҳикоя айтиб,
Ёруғ коммунизмдан келтирди дарак...

Анвар ИСРОИЛОВ.

ТОЗАЛИК—СОҒЛИК ГАРОВИ

Соғ танда соғ ақл, тозалик — саломатлик гарови! Октябрь районидаги юздан ортиқ маҳалла комитетларининг вакиллари иштирокида бўлиб ўтган йиғилиш ана шу шиор остида ўтди ва унда 20 мартдан 20 апрелгача давом этадиган ободонлаштириш ва кўкламзорлаштириш ойлигини намунали ўтказиш масаласи муҳокама қилинди.

Маҳалла комитетлари вакилларининг иштирокида бўлиб ўтган бу йиғилишда тозаликни ҳамма ерда йўлга қўйиш, ободонлаштиришга қаратилган зарур тадбирлар белгиланди.

ЎРТЎҚМОҚ

ЧИГИРТКАЛАР

Бўка район матлубот жамиятининг омбор мудири Х. Сатқуловнинг қизиқ одати бор: деворни ўзи қулатади-ю, чангида турмай четга чиқиб олади. Аммо бундан бирор наф унадиган бўлса албатта қоқ ярмига шерик бўлади.

Кейинги пайтларда у текин томоқни тез ҳазм қилаоладиганларнинг маслаҳатгўйи бўлиб қолди. Бир куни 36-магазин мудири Султоновани чақирди-да, гапни чўзиб ўтирмай лўндасини айтиб қўяқолди:

— Молларнинг артикулини ўзгартирамиз, фойдаси тенг шерик! Лекин хушёр бўлинг, оғзингиздан гуллаб қўйманг тағин.

— Хотиржам бўлаверинг, — деди Султонова, — бунақа хусусларда анча саводимиз бор.

Омбор мудири лафзининг ҳалоллигини эртасигаёқ исботлади. 36-магазинга келтирилган ҳар бир метри 1 сўм 08 тийинлик 753,6 метр хитой читининг артикулини бир зумда ўзгартириб ҳар метри 1 сўм 24 тийинлик бязга айлантирди. Товар сотилиб кетди, фактуралар, алмаштирилди. Қарабсизки нақд 120 сўм текин фойда! Икки бад-нафс учун мўмайгина луқма.

Шундан сўнг Султонованинг «тажриба»си бошқа магазинларда ҳам жорий қилина бошланди.

— Қойил, — деди, — хўжалик моллари магазини мудири Б. Чульпанов, — бундай «усул»ни бутун жиғилдоним билан қўллаб-қувватлайман, бунга амалий иш билан жавоб бераман.

Мудир савдодаги товарларни бундай кўздан кечиргач, хўжалик учун зарур бўлган баъзиларининг нархини дангал ошириб юборди. 340 килограмм замаска 46 тийин ўрнига 58 тийиндан пулланди. Ҳар килограмми 1 сўм 05 тийинлик михнинг нархи эса 1 сўм 56 тийинга чиқарилди. Хуллас, эгов ва бошқа бир қанча товарларга ҳам мудирнинг ҳайкалак отган нафсига жавоб берадиган даражада устама нарх қўйилди.

Район матлубот жамиятига қарашли магазинларда оммавий тус олаётган бу «ташаббус»га универмагнинг галантерея бўлими мудири Рисқулова ҳам жон-дили билан қўшилди. Лекин у катта «тузатиш» киритди. Товарларга «қўшимча» нархни улгуржироқ қўйиш — текин даромад халтасини тез шиширишнинг асосий манбаи эканлигини исботлади. Агар ишонмасангиз, мана кўринг: 34 сўм 51 тийинлик «Столичная» қўл соатини бирданига 44 сўм 15 тийинга сотиш ҳазил гап эмас. Битта соатга 10 сўм қўйиб юбориш ҳар қандай юлғични бир чўқишда кўчириш эмасми! «Звезда» соати ва «Нева» маркали соқол қирадиган электр асбобнинг нархларини ҳам шу қадар ошириб юбордики, нарвон билан зўрға чиқасиз. Айтинг-айтинг Рисқулованинг нафсига куйдирги чиқмасин-у, маишатига путур етмасинда...

Шу универмаг сотувчиси Хусанов ва маданий моллар магазини мудири С. Мадъяровлар ҳам чиллакини кўриб чумак отишяпти. Худди ўша Хусанов 4396 метр IV сортли штапель полотносини I сорт нархида уриб пуллаётганида ниқоби йиртилиб, ҳақиқий башараси намоён бўлди. С. Мадъяров эса ҳарна юлганим-юлган деб 55 тийинлик болалар ўйинчоғини 69 тийиндан пуллаб келаётгани ҳам кўпчиликка аён.

Беш панжасини оғзига тиққан бу хиёнатчиларнинг кирдикорлари фош қилингач Бўка район матлубот жамиятига маълум қилинди. Жамиятнинг собиқ раиси Р. Каримова уларни ўз ҳузурига йиғиб хонаки дўқ қилган бўлди:

— Ўғирликни эпласанглар қилмайсанларми, нима ҳа деб ўртага туша бераманми. Ахир мен ҳимоя қилмасам ҳаммангиз қамалиб кетасиз...

— Улуғимизсиз, — деди таъзим қилиб райпонинг омбор мудири Ҳ. Сатқулов, — сиз нима десангиз шу.

— иш бор жойда камчилик бўлади-да, — деди Султонова пинагини бузмай.

— Суянган тоғимиз ўзингиз, опахон, бир корини қилмасангиз ишкал бўлиши турган гап...

Раис каршисида икки букилиб таъзим қилиб турган «қўй оғзидан чўп олмаган бу беозор» ходимларнинг «арз-доди»ни эшитгач деди:

— Кўп ҳовлиқманглар, арқонни узун ташлаб қўямиз. Қор ёғиб, излар босилиши турган гап. Бировга чурқ этмай тўппа-тўғри ишга жўнанглар энди...

Ана шундай қилиб, райпо раиси Р. Каримова оғзига талқон солиб олди. Харидор ва давлат мулкига хиёнат қилиб чигирткадек текин ейишга ўрганиб қолган қаллобларни қилмишларига яраша жазолаш ҳақида область давлат савдо инспекциясининг қарори юборилганига ҳам бир неча ой бўлиб қолди. Лекин қарорнинг натижаси сувга чўккан тошдек қолиб кетди. Эҳтимол жавобгарларга «чора» кўрилгандир, эҳтимол уларнинг баъзи бири «ўз аризасига биноан» бўшатилгандир, ё эҳтимолки, фалакнинг гардиши билан мартабаси юқорилашиб кетгандир. Ҳар ҳолда бу хусусда аниқ бир нима дейиш қийин. Бошқарма партия комитети ва район ижроия комитетига юборилган ёзишмалар ҳам ҳанузгача жавобсиз. Афтидан улар ҳам «чора кўринг» деб жимжимадор имзо чекиб райпога учиришгандир.

Ёки орадан бир йил ўтиб, қарор ўз кучини йўқотишини кутишаяптимикин?

А. ТЎЛАГАНХЎЖАЕВ
«Тошкент ҳақиқати» нинг штатсиз мухбири.

АНҚОГА ШОФЕЪ

Қадрли «Ўртўқмоқ»!

Сен пойтахтимизнинг қоқ киндагига жойлашган 12-прядильная маҳалласида ҳеч бўлганмисан? Бўлмаган бўлсанг эшит: маҳалламизда 10 мингдан кўпроқ аҳоли яшайди. У ердаги озиқ-овқат магазинлари, чойхона, стомотология поликлиникаси аҳолига яхшигина хизмат кўрсатиб келмоқда. На чора ҳар тўкисда бир айб бўлганидек шундай обод маҳаллада телефон будкаси анқога шофеъ бўлиб қолди. Ўзингдан қолар гап йўқ, иссиқ жон, кишининг касал бўлиб қолиши, шошилинч хабар қилиш, зарур бўлиб қолди, хуллас, автомат телефон сув билан ҳаводек жуда зарур. Биз беш йилдан буён шаҳар телефон станциясига, Фрунзе район партия комитети ва район ижроия комитетига қатнайвериб чарчадик. Лекин у ердаги раҳбарлар эса ҳамон қуруқ ваъда беришдан нарига ўтмаётирлар. Энди бу ёғи сендан, маҳалламизда телефон будкаси ўрнатиб беришга ёрдам берарсан деб умид қиламиз. Фақат огоҳлантириб қўйяйлик, уларди ваъдадан кўпи йўқ, қуруқ ваъдаларига ишониб юрма.

С. ЙУЛДОШЕВ.

Маймунлар йиғлайди...

Ҳурматли «Ўртўқмоқ!»

Ишчилар шаҳарчасидаги 70-сартарошхонанинг «доңғи» сенга етиб борибди, деб эшитдим. Шу тўғрими? Тўғри бўлса мен ҳам шу сартарошхона ҳақида икки шингил сўзламоқчиман.

Бу ерда Герцлих деган мастер ишлайди. Пулни шунақанги яхши кўрадики, асти қўябер. У В. И. Шубцевдан 40 тийин пул олдида, нарядга 30 тийин деб ёзиб қўйди. Бу тасодифий бир ҳол эмас, балки, у ҳар куни ана шу йўсинда наряд ёзади. Бу ерда шикоят дафтарини сўрасанг, ўзларини гўлликка солишади. Сабабини суриштирсак шикоят дафтарининг ўзи йўқ экан.

Ха, эсимдан чиқай дебди. Агар шу сартарошхонага келадиган бўлсанг, шунга қўшни 120-сартарошхонага ҳам бир кириб ўт. У ердаги санитария-гигиена аҳволига маймунлар йиғлаётганини ўз кўзинг билан кўрасан.

Хуллас, юқоридаги ҳар икки сартарошхона хизмати клиентларни ёлчитмаяпти. Энди бу ёғи ўзингга ҳавола.

Салом билан қадрдонинг:

У. УСМОНОВ.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

„ГАЗЕТА-ЖУРНАЛЛАР ҚАНИ“

Бўка ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли 34-саккиз йиллик мактабнинг бир гуруҳ ўқитувчилари газета-журналларни ўз вақтида ололмаётганликлари ҳақида редакцияга шикоят қилиб хат ёзган эдилар.

Хат юзасидан текшириш ўтказган область алоқа бошқармаси бошлиғининг ўринбосари ўртоқ Панусянцнинг редакцияга хабар қилишича хатда кўрсатилган фактлар тасдиқланган, Янги-Сағанах алоқа бўлими ходимларига обуначиларнинг газета ва журналларини ўз вақтида етказиб бериш вазифаси юклатилган. 34-мактаб дирекцияси хат ва газета-журналларни почтадан олиб ўз вақтида мактабга етказиб бериш учун алоҳида жавобгар шахс ажратган. Шу билан бирга алоқа бўлимларининг ишини яхшилаш учун чора-тадбирлар белгиланган.

„Тартибга солинди“

Пойтахт кино-театрларида янги фильм кўрсатиладиган бўлса кассада жуда кўп навбат кутишга тўғри келиб қолади. Баъзи кишилар бундан фойдаланиб билет олиб сотишни авжига чиқариб юборганлар. Кино-театр ходимлари бу аҳволни билатуриб, ҳеч қандай чора кўрмаётирлар, дейилган эди редакция номига келган бир хатда.

Шаҳар милиция бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Тошматовнинг редакцияга жавоб қилишича текширишда шундай ҳоллар борлиги аниқланган ва тегишли чора кўрилган. Кинотеатр кассаларидан билет олиб сотувчи чайқовчиларни йўқотиш юзасидан ҳамма кино-театрларда зарур тадбирлар белгиланган.

Шу мақсадда «Искра», «Ватан», «Навоий» номли кино-театрлар олдида кўнгилли халқ дружиналарининг навбатчилик қилиши йўлга қўйилган.

СУД ЗАЛИДАН

ТЕШИБ ЧИҚДИ...

Ҳа, Наим Ёқубовнинг ҳаромдан орттирган давлати, текин даромадлари тешиб чиқди. Олий педагогика маълумотига эга бўлатуриб, узоқ вақт савдо тармоғида ишлаб юрди. Кейинги йилларда «Ташхлебторг»га қарашли 60-магазинда мудирлик қилди. Ана шу даврда ўз мансабини суиистеъмол қилиб, турли жиноий йўллар билан давлат мулкини мунтазам равишда талон-торож қилиб келди. Унинг бир йиллик иш даврини ревизия қилинган пайтда давлат пулидан 9 минг 717 сўм 20 тийинни жиғилдонидан осонгина ўтказиб юборгани аниқланди. Ёқубов сирни яшириш мақсадида магазин остаткасини доим ортиқча кўрсатиб келган. Етишмай қолган вақтда эса ўз ўртоғидан вақтинча пул қарз олиб келиб инвентаризациядан кейин қайтариб бериб турган.

Бундан ташқари у магазинда қонунсиз товар сотишни йўлга қўйган. Масалан, ҳар килограмми 1 сўм 85 тийинлик «барбарис» конфетидан 203 килограммини магазинга ҳужжатсиз келтирган.

Шундай қилиб, 9717 сўм миқдоридаги давлат маблағини еб юборган Наим Ёқубов мана, қора курсида ўтирибди. Суд мажлисида унинг қилмишлари далиллар ва кўпгина гувоҳларнинг кўрсатмалари билан тўла исботланди. Судланувчи ўзи ҳам айбига иқрор бўлди.

Октябрь район халқ суди Н. Ёқубовни 12 йил муддатга озодликдан маҳрум қилиш ва давлатга келтирилган зарарни ундан ундириб олишга ҳукм чиқарди.

Х. ТОШХЎЖАЕВ
халқ маслаҳатчиси.

ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИ ҚАРОР ҚИЛДИ

Яқинда Калинин ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитети ва меҳнаткашлар депутатлари район Советининг органи «Коммунизм тонги» газета редакциясида қишлоқ мухбирларининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда газета редактори З. Исроилов «Мухбирларнинг шу кунлардаги вазифаси» ҳақида доклад қилди.

Мухбирлар йиғилиши бошқарма колхоз ва совхозларида кўкламги экишга тайёргарликнинг бориши ҳақида оммавий рейд ўтказиш юзасидан зарур тадбирларни белгилади.

Мухбирлар йиғилишида қишлоқ хўжалиги, чорвачилик ва оммавий ишлар бўйича редакциянинг штатсиз бўлимлари ҳам тузилди.

И. РУСТАМОВ,
Ю. МАНСУРОВ.

КЎКЛАМ КУНЛАРИ

РАССОМ А. ХОЛИҚОВ КЕЧА РЕДАКЦИЯМИЗГА ЯНГИ ЧИЗГАН РАСМЛАРИНИ КЕЛТИРДИ. УЛАР ИЛИҚ ЮМОР БИЛАН СУҒОРИЛГАН КЎКЛАМ ҲАЗИЛЛАРИДИР.

Кавлади... Кўчатга кетди... Униб чиқди..

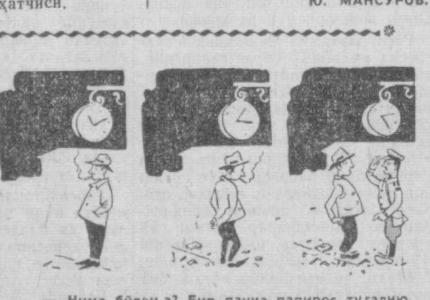

— Нима бўлди-а? Бир пачка папирос тугадию, ҳалигача дараги йўқ.
— Гражданин, кўчани ифлос қилганингиз учун...

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ БИРИНЧИ СОЮЗЛАРАРО КОНФЕРЕНЦИЯСИ ДЕЛЕГАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Тошкент қишлоқ область касаба союзлари биринчи союзлараро конференцияси шу йил 26 мартда эрталаб соат 11 да тўқимачилар маданият саройи (Богдан Хмельницкий кўчаси, 45-уй, 11 ва 9-трамвайларнинг «Райисполком» остановкаси)да очилади.

Делегатлар 25 март куни эрталаб соат 10 дан 22 га қадар область касаба союзлар Совети биноси (Ленинградская кўчаси, 13-уй,)да рўйхатга олинадилар.

Тошкент қишлоқ область касаба союзлар Совети ташкилот бюроси.

ОБ-ҲАВО

Бугун Тошкент шаҳрида ва Тошкент областида ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Эрталаб Тошкентда 0—2 даража совуқ, областда 2 даража совуқ билан 2 даража иссиқ ўртасида, кундузи Тошкентда 10—12, областда 7—12 даража иссиқ бўлади. Яйловларда ёғингарчилик бўлмайди. Эрталаб 0—2, кундузи 7—12 даража иссиқ бўлади.

Тошкент об-ҳаво бюроси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

24 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 12.00 — **Физкультура билан шуғулланинг**, 12.20 — **Атом тузилиши назарияси ва Менделеев даврий жадвали** («Мактабга ёрдам» циклидан), 13.00 — **Концерт** (ёшлар учун).

13.30 — **Телевизион спектакль** (рус тилида)

Ўзбек тилида: 18.00 — **Калит сирлари** (болалар учун телепостановка), 19.20 — **Телевизион янгиликлар.**

Рус тилида: 19.35 — **Перецнинг қилмишлари** (мультипликацион фильм), 19.55 — **Телевизион янгиликлар**, 20.10 — **Чет эл кинохроникаси**, 20.20 — **Бўйдоқ турмуши** номли бадиий фильм.

21.55 — **Концерт** (филармония артистлари ижросида, ўзбек тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Фрунзе телевидение студияси эшиттириши: 18.00 — **Мультипликацион фильм** (болалар учун), 18.20 — **Дам олиш концерти**, 19.10 — **Оқ тўғнағич** номли бадиий фильм, 20.20 — **В. И. Ленин** номли Маданият саройи спектакли, 21.50 — **Ҳужжатли фильм.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/III да кундуз **Олтин калит**, кечқурун **Риголетто**, 25/III да кундуз **Евгений Онегин**, кечқурун **Оққуш кўли.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/III да кундуз **Олов**, кечқурун **Тобутдан товуш.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/III да **Кимга тўй, кимга аза**, 25/III да **Икки билагузук.**

КИНО

Ҳамкасблар — «ВАТАН», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «СПУТНИК», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун). «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 12, 2, кеч 6 ярим, 8.20 минут ва 10 да).

Хуано Гальо — «МИР» (кундуз соат 12 ва 4 да).

Азиз кишим — НАВОИЙ номли (кеч соат 5 да).

Валерий Чкалов — «СПУТНИК» (эрталаб соат 10, кундуз 12, 2 ва 4 да).

Оддий воқеа — «ВАТАН» (эрталаб соат 10 да).

Пэпо — «МИР» (кундуз соат 2 ва кеч 6 да).

Ўз исмим билан — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да)

Капитан Грант болалари — «ВОСТОК» (эрталаб соат 10 да).

Ўн икки йўловчи — «МОСКВА» (кундуз соат 2 ва кеч 8 да).

Ёввойи оққушлар — «МИР» (эрталаб соат 10 да).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

ЯНГИ АТТРАКЦИОН

Анатолий Сокол

ўз ёрдамчиси

ЭЛЕКТРОН-МЕХАНИК КИШИ

(«РОБОТ») билан.

Бугун 3 марта томоша кўрсатилади: кундуз 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Мактабларнинг баҳорги каникул кунларида

24 мартдан 31 мартгача

КАТТА

ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

Томошалар кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда. Коллектив заявкалар қабул қилинади.

Ўзбекистон телеграф агентлиги коллективи ЎзТАГ директори Қ. Қ. Узоқовга унинг рафиқаси

Раҳима УЗОҚОВАнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон телеграф агентлиги коллективи редакция ходими М. Жаловга унинг онаси

Раҳима УЗОҚОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор қилади.

«Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси коллективи ЎзТАГ директори Қ. Қ. Узоқовга унинг рафиқаси

Раҳима УЗОҚОВАнинг

узоқ давом этган касалликдан сўнг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана промышленного и сельского областных Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор ўринбосари — 25885. Секретариат — 34808. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат, транспорт ва маҳаллий ахборот бўлимлари — 33786. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31.936. Эълонлар бўлими — 28142.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 06792 ИНДЕКС 64695 А.—1557.